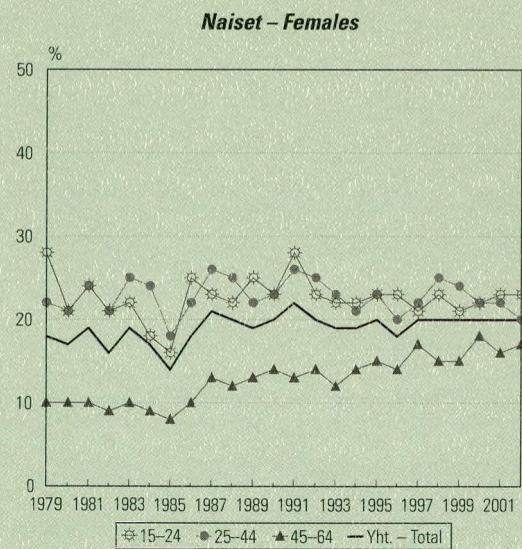
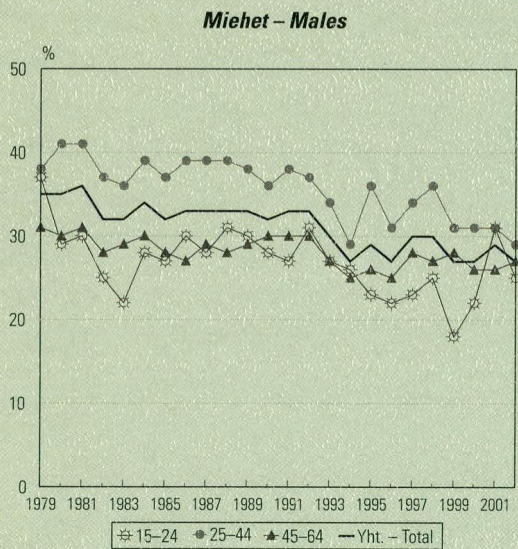

Tupakkatilasto

Tobacco statistics 2002

Päivittäin tupakoivien osuudet (%) sukupuolen ja iän mukaan vuosina 1979–2002
Proportion of daily smokers (%) by sex and age in 1979–2002

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytyminen (AVTK), Kansanterveyslaitos, 1979–2002

Source: Health Behaviour among Finnish Adult Population, National Public Health Institute, 1979–2002

Tupakkatilasto

Tobacco statistics
2002

Tiedustelut – Inquiries:

SVT

*Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland*

Olli Simonen,

*Sosiaali- ja terveysministeriö
Ministry of Social Affairs and Health
Puh. – Tel: (09) 1607 4376
Faksi – Fax: (09) 1607 4144*

Tuula Sirkiä,

*Tilastokeskus
Statistics Finland
Puh. – Tel: (09) 1734 3247
Faksi – Fax: (09) 1734 3251*

Taitto – layout: Heidi Lehikoinen

© 2003 Tilastokeskus

*Tietoja lainattaessa lähteenä mainittava Tilastokeskus.
Quoting is encouraged provided Statistics Finland is acknowledged as the source.*

*ISSN 0784–8412
= Terveys
ISSN 0784–8730
ISBN 952–467–190–5*

Edita Prima Oy, Helsinki 2003

Alkusanat

Tämän julkaisun on laatinut Tilastokeskus Sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta. Julkaisussa on esitetty tietoja tilastoidusta tupakan tuotannosta, myynnistä ja kulutuksesta, tupakoinnista sekä altistumisesta tupakansavulle. Esitettyjen aikasarjojen perusvuotena on yleensä vuosi 1980. Vastaavat sarjat tupakkatuotteiden kulutuksesta vuodesta 1970 lähtien on julkaistu erikseen.

Yleiskatsauksen kirjoittamiseen ovat osallistuneet Sosiaali- ja terveysministeriöstä neuvotteleva virkamies Olli Simonen (jakso 2.1), Tilastokeskuksesta erikoistutkija Jari Tarkoma (jakso 2.2), Valtiovarainministeriöstä finanssisihteeri Petri Malinen (jakso 2.3), Kansanterveyslaitoksesta tupakka-asiantuntijalääkäri Kristiina Patja (jakso 2.4) ja Uudenmaan aluetyöterveyslaitoksesta professori Kari Reijula (2.5).

*Julkaisun on toimittanut Tuula Sirkiä
Helsingissä kesäkuussa 2003*

Foreword

Statistics Finland has compiled this report for the Ministry of Social Affairs and Health. The report presents statistics on the production, sales and consumption of tobacco products, smoking habits and exposure of persons to tobacco smoke. The year 1980 was generally used as the base year for the series presented. Corresponding series since 1970 have been published separately.

The overview was written by Ministerial Adviser Olli Simonen from the Ministry of Social Affairs and Health (Section 2.1), Senior Researcher Jari Tarkoma from Statistics Finland (Section 2.2), Senior Financial Secretary Petri Malinen from the Ministry of Finance (Section 2.3), Tobacco and Health Coordinator Kristiina Patja from the National Public Health Institute (Section 2.4) and Professor Kari Reijula from the Uusimaa Regional Institute of Occupational Health (Section 2.5).

*This publication was edited by Tuula Sirkiä
Helsinki, June 2003*

Riitta Harala
Tilastojohtaja
Director, Population Statistics

Sisältö

Teksti

1. Julkaisun sisältö	6
2. Yleiskatsaus	9
2.1 Suomen tupakoinnin vähentämispolitiikka	9
2.2 Tupakkatuotteiden kulutus vuonna 2002	10
2.3 Tupakkatuotteiden verotus	11
2.4 Väestön tupakointitiedot	12
2.5 Tupakansavulle altistuminen työpaikoilla	13

Taulukot

Tupakan tuotanto

1. Tupakan tuotanto vuosina 1980–1998	16
---	----

Tupakan myynti

2. Tupakan tuonti vuosina 1980–2002	16
3. Tupakan vienti vuosina 1980–2002	17
4. Savukepakkausten jakautuminen (%) savukkeiden lukumäärän mukaan ja halpasavukkeiden osuus tupakkatehtaiden toimituksista tukkukaupoille vuosina 1992–2002	17

Tupakan estimoitu kulutus vuosittain

5. Verolliseen kulutukseen toimitetut tupakkatuotteet neljännesvuosittain vuosina 2001 ja 2002	18
6. Tupakkatuotteiden kulutus (joulu-marraskuu) vuosina 1980–2002	19
7. Tupakkatuotteiden kulutus (joulu-marraskuu) 15 vuotta täyttäneitä kohti vuosina 1980–2002	19
8. Tupakkatuotteiden kulutus vuosina 1940–2002 (tammi-joulukuu) sekä tullin rikosasioissa haltuunottamat savukkeet vuosina 1980–2002	20
9. Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti vuosina 1940–2002	22

Tupakan hintatilastot

10. Tupakkatuotteiden hintaindeksit vuosina 1990–2002	24
11. Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot ja tupakatuotemenot vuosina 1990–2002	24
12. Verolliseen kulutukseen toimitettujen tupakkatuotteiden vähittäismyyntiarvo ja tupakkaveron määrä vuosina 1980–2002	25
13. Verojen osuudet (%) tupakkatuotteiden keskimääräisestä vähittäismyyntihinnasta vuosina 1985–2002 ..	26
14. Verolliseen kulutukseen toimitettujen tupakkatuotteiden keskimääräinen vähittäismyyntihinta neljännesvuosittain vuosina 2001 ja 2002	28

Väestön tupakointitiedot

15. Päivittäin tupakoivien osuudet (%) vuosina 1979–2002 sukupuolen ja iän mukaan	29
16. Päivittäin tupakoivien eläkeikäisten osuudet (%) vuosina 1985–2001 sukupuolen ja iän mukaan	29
17. Päivittäin tupakoivien 14-, 16- ja 18-vuotiaiden osuudet (%) vuosina 1977–2001 sukupuolen ja iän mukaan ..	30
18. 14- ja 16-vuotiaiden päivittäin tupakoivien tupakkaostot (%) vuosina 1977–2001	30

19. Päivittäisten tupakointikertojen keskiarvo päivittäin tupakoivilla vuosina 1979–2002 sukupuolen ja iän mukaan	31
20. Päivittäin tupakoivien halu lopettaa tupakointi (%) vuosina 1979–2002 sukupuolen ja iän mukaan ..	31
21. Kuluneen vuoden aikana tupakoinnin lopettamisyrityksen tehneiden osuus päivittäin tupakoivista (%) vuosina 1985–2002 sukupuolen ja iän mukaan ..	32
22. Tupakoinnin terveyshaitoista huolestuneiden päivittäin tupakoivien osuus (%) vuosina 1989–2002 sukupuolen ja iän mukaan	32
23. Ei koskaan säännöllisesti tupakoineiden osuus (%) vuosina 1979–2002 sukupuolen ja iän mukaan	33
24. Ei koskaan säännöllisesti tupakoineiden eläkeikäisten osuus (%) vuosina 1985–2001 sukupuolen ja iän mukaan	33
25. Tupakoinnin lopettaneet (%) vuosina 1979–2002 sukupuolen ja iän mukaan	34
26. Tupakoinnin lopettaneet eläkeikäiset (%) vuosina 1985–2001 sukupuolen ja iän mukaan	34

Nuuskan käyttö

27. Nuuskaavien osuudet (%) vuosina 2000, 2001 ja 2002 sukupuolen ja iän mukaan	35
---	----

Altistuminen ympäristön tupakansavulle

28. Niiden henkilöiden osuus (%), joiden kotona kukaan ei tupakoi vuosina 1985–2002 sukupuolen ja iän mukaan	35
29. Kodin ulkopuolella työskentelevien altistuminen tupakansavulle työpaikalla päivittäin vähintään tunnin ajan (%) vuosina 1985–2002 sukupuolen ja iän mukaan	36
30. Kodin ulkopuolella työskentelevien henkilöiden tupakoinnin järjestäminen työpaikalla (%) vuosina 1995–2002 sukupuolen mukaan	36
31. Työssä muiden tupakoinnista aiheutuvalla tupakansavulle altistuneet (%) vuosina 1997 ja 2000 työpaikan henkilömäärän ja sukupuolen mukaan	37
32. Tupakansavulle työssään altistuneiden osuus työntekijöistä Etelä-Suomen työpaikoilla vuosina 1994, 1996 ja 1998	37
33. Niiden henkilöiden osuus (%) eri toimialoilla, joiden työtiloissa on esiintynyt tupakansavua vuosina 1997 ja 2000 sukupuolen mukaan (n= 3 200)	37
34. Ravintolatyöntekijöiden altistuminen tupakansavulle työssä (n= 1 000 työntekijää) vuosina 1999 ja 2001 ..	38

Liitteet

1. Keskiikäkiluku vuosina 1940–2007	39
2. Suomessa myytävien savukkeiden tervapitoisuudet vuosina 1995–2002	40

Taulukoissa käytetyt symbolit

- .. Tietoa ei ole saatu
- . Tieto epälooginen esitettäväksi
- Ei yhtään
- * Ennakkotieto

Contents

Text

1. Contents of the publication	6
2. Overview	9
2.1 Finnish Tobacco Policy	9
2.2 Consumption of tobacco products in 2002	10
2.3 The taxation of tobacco products	11
2.4 Smoking habits of the population	12
2.5 Exposure to environmental tobacco smoke in workplaces	13

Tables

Production of tobacco

1. Tobacco production, 1980–1998	16
--	----

Sales of tobacco products

2. Imports of tobacco, 1980–2002	16
3. Exports of tobacco products, 1980–2002	17
4. Breakdown of cigarette packets (%) by number of cigarettes in a packet and proportion of low price segment cigarettes (%) of deliveries from tobacco manufacturers to wholesalers, 1992–2002	17

Estimated annual consumption of tobacco

5. Tobacco products delivered for taxable consumption quarterly in 2001 and 2002	18
6. Consumption of tobacco products (December–November), 1980–2002	19
7. Consumption of tobacco products (December–November) per persons aged 15 or over, 1980–2002	19
8. Consumption of tobacco products, 1940–2002 (January–December) and cigarettes confiscated by the customs in criminal cases in 1980–2002	20
9. Consumption of tobacco products per persons aged 15 or over, 1940–2002	22

Price statistics of tobacco

10. Indices of tobacco products, 1990–2002	24
11. Disposable income of households and expenditure of tobacco products 1990–2002	24
12. Value of retail sales and amount of tobacco excise of tobacco products delivered for taxable consumption, 1980–2002	25
13. Average retail prices of tobacco products; proportions (%) accounted for by taxes, 1985–2002	26
14. Average retail prices of tobacco products delivered for taxable consumption quarterly in 2001 and 2002	28

Smoking habits of the population

15. Proportion of daily smokers (%) in 1979–2002 by sex and age	29
16. Proportion of elderly people smoking daily (%) in 1985–2001 by sex and age	29
17. Daily smokers aged 14, 16 and 18 years; proportions (%) by age and sex in 1977–2001	30

18. Purchases of tobacco by daily smokers (%) in 1977–2001 at the age of 14 and 16	30
19. Mean of daily smoking frequency among daily smokers in 1979–2002 by sex and age	31
20. Desire to quit daily smoking (%) in 1979–2002 by sex and age	31
21. Proportion of persons having attempted to give up daily smoking (%) during the past year in 1985–2002 by sex and age	32
22. Concern on health damages of smoking among daily smokers (%) in 1989–2002 by sex and age	32
23. Proportion of people never having smoked regularly (%) in 1979–2002 by sex and age	33
24. Proportion of elderly people never having smoked regularly (%) in 1985–2001 by sex and age	33
25. Proportion of persons having stopped smoking (%) in 1979–2002 by sex and age	34
26. Proportion of elderly people having stopped smoking (%) in 1985–2001 by sex and age	34

Use of snuff

27. Current users of snuff (%) in 2000, 2001 and 2002 by sex and age	35
--	----

Exposure to the environmental tobacco smoke

28. Proportions of persons at whose home no one smokes (%) in 1985–2002 by sex and age	35
29. Proportion of persons working outside home exposed to tobacco smoke at workplace daily for at least one hour in 1985–2002 by sex and age	36
30. Organisation of smoking at work of persons working outside the home (%) in 1995–2002 by sex	36
31. Persons having been exposed to tobacco smoke at workplace caused by smoking of others (%) in 1997 and 2000 according to size of workplace and sex	37
32. Proportion of employees exposed to ETS at work in workplaces in Southern-Finland in 1994, 1996 and 1998	37
33. Proportions of those in different industries (%) at whose workplaces tobacco smoke has been present in 1997 and 2000 by sex (n= 3 200)	37
34. Restaurant workers' exposure to ETS at work (n=1,000 employees) in 1999 and 2001	38

Appendices

1. Mean population, 1940–2007	39
2. The tar content of cigarettes sold in Finland 1995–2002	40

Explanation of symbols

..	Data not available
.	Category not applicable
–	Magnitude nil
*	Preliminary data

1. Julkaisun sisältö

Tupakkatuotteiden kokonaiskulutusta tai myyntiä laskettaessa vuodesta 1960 lähtien on yhden savukkeeseen arvioitu sisältävän noin 0,65 grammaa tupakkaa, pikkusikarin 2 grammaa ja ison sikarin 4 grammaa. Vuosina 1940–1959 savukkeeseen painoksi on arvioitu 0,77 grammaa ja sikarin 6,59 grammaa. Näiden grammamäärien mukaan on muunnettu tupakkatuotteiden kokonaiskulutus kiloiksi. Tupakkatilastossa julkaistaan myös kokonaiskulutuksesta luku, jossa savukkeiden ja sikarien kappalemääräinen kulutus tai myynti on laskettu suoraan yhteen grammamääriäisten piippu- ja savuketupakka- sekä nuuska- ja purutupakkamäärien kanssa.

Edellisiin vastaaviin julkaisuihin verrattuna tähän julkaisuun on lisätty taulukoita väestön tupakoinnista, tupakoinnin lopettaneista, tupakoinnin terveyshaitoista huolestuneiden määristä sekä tupakansavulle altistuneista.

1.1. Tupakan tuotanto

Vuodesta 1999 lähtien tupakan tuotannosta ei ole julkaistu tilastotietoja tiedonantajien tietosuojan säilyttämiseksi. Aikaisempien vuosien tupakkatuotteiden tuotantotiedot perustuvat teollisuustilastoon, jossa kotimaisen tupakkateollisuuden valmistamat tupakkavalmisteet on tilastoitu savukkeiden ja sikarien osalta miljoonina kappaleina ja piippu- ja savuketupakan sekä muiden tupakkavalmisteiden osalta tonneina. Teollisuustilaston tiedot perustuvat tuotantolaitosten Tilastokeskukselle antamiin ilmoituksiin ja tiedot käsittävät kalenterivuoden tuotannon.

1.2. Tupakan myynti

Tupakan myyntitiedot muodostuvat tupakan viennistä, tuonnista sekä verolliseen kulutukseen toimitetuista tupakkatuotteista (ennen vuotta 1995 tukku-kaupan ostoista kotimaiselta teollisuudelta ja tuonnista). Tiedot verolliseen kulutukseen toimitetuista tupakkatuotteista perustuvat tulli- ja valmisteverotilastoon. Tullihallitus kerää verolliseen kulutukseen toimitettujen tupakkatuotteiden määrät kalenterikuukausittain ostoajankohdan perusteella tehtyjen vero- ja tulliselvitysten pohjalta. Tiedonantajien tietosuojan varmistamiseksi on tässä julkaisussa jouduttu yhdistämään kuukausittaiset kulutustiedot neljännesvuosittaisiksi. Samaten savukkeiksi käärittävä tupakka on yhdistetty piippu- ja savuketupakkaan.

Vuodesta 1996 lähtien on tietoja myös verovapaiden savukkeiden kulutuksesta. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen tekemään haastattelututkimukseen ”Suomalaisen matkat”, jossa haastatellaan vuosittain n.

1. Contents of the publication

In estimating the total consumption or sale of tobacco products from 1960, one cigarette has been taken to contain 0.65 grammes, a small cigar 2 grammes and a cigar 4 grammes of tobacco. For the years 1940–1959 the weight of a cigarette is estimated at 0.77 grammes and that of a cigar at 6.59 grammes. These amounts (in grammes) are used to calculate the total consumption of tobacco products in kilogrammes. In the tobacco statistics the total consumption of tobacco products is also obtained by adding up the number of cigarettes and cigars and the quantities (in grammes) of pipe and cigarette tobacco and snuff and chewing tobacco.

Compared with the earlier publications, this publication also contains tables on smoking, information on persons who have stopped smoking, on the number of those concerned about health damages of smoking and on those having been exposed to tobacco smoke.

1.1. Production of tobacco

No statistical data are published since 1999 on production of tobacco in order to the data protection of information suppliers. The data on tobacco production in earlier years are based on industrial statistics, where the quantities of tobacco products manufactured by Finnish tobacco manufacturers are given as items (millions) for cigarettes and cigars and as tonnes for pipe and cigarette tobacco and other tobacco products. The data on industrial statistics are based on reports given by the manufacturers to Statistics Finland and cover the production of each calendar year.

1.2. Sales of tobacco products

Sales data are based on the exports and imports of tobacco products and on the tobacco products delivered for taxable consumption (before 1995 the sales data were based on the wholesale trade purchases from Finnish tobacco factories and imports). The data on tobacco products delivered for taxable consumption are based on customs and excise statistics. The National Board of Customs collects the volumes of tobacco products delivered for taxable consumption each calendar month on the basis of declarations made at the time of purchase. To secure the data protection of information suppliers the monthly issued data on consumption has been combined with the quarterly data. For the same reason the data on tobacco for hand-rolled cigarettes have been combined with pipe and cigarette tobacco.

8 000 15–74-vuotiaista henkilöä. Tuonti- ja vientitiedot perustuvat Tullihallituksen ulkomaankauppatilastoon.

Tiedot tullin rikosasioissa haltuunottamista savukkeista on saatu Tullihallituksen tutkintatoimistosta. Savukepakkausten jakautumat savukkeiden lukumäärän mukaan sekä halpasavukkeiden osuudet tupakkatehtaiden toimituksista tukkukaupoille on saatu Tupakkateollisuusliitto ry:stä.

1.3. *Tupakan estimoitu kulutus*

Nykyiset tilastot eivät kerro kovinkaan paljon tupakan todellisesta kulutuksesta. Tukkukaupan ostojen ja kulutuksen välillä on sekä tukkukaupan että vähittäiskaupan varastointiajat ja varastojen suuruuden vaihtelut. Kuukausittaiset myyntiluvut eivät näin ollen kuvaa kuukausittaista kulutusta. Varastoon ostot kasvavat yleensä loppuvuodesta. Samoin ennakoitavissa olevat hinnankorotukset kiihdyttävät tukkukaupan varastojen kasvua.

Kulutuksen estimoinnissa on käytetty kahta tapaa. Toisaalta kulutukseksi on katsottu edellisen vuoden joulukuun alusta ko. vuoden marraskuun loppuun kohdistuvat tupakkatoimitukset. Menettely perustuu arvioon tupakan keskimääräisestä noin vajaan kuukauden mittaisesta varastointiajasta tukku- ja vähittäiskaupassa ja toisaalta joulukuun ns. tilinpäätösostojen ajoittumisesta oikeaan vuoteen. Menettely ei ole tarkka, joten se saattaa vääristää kuvaa kulutuksen kehityksestä.

Toisaalta vuosittaista kulutusta kuvataan kunkin vuoden tammi–joulukuun tupakkatoimituksilla. Vuosien 1940–2002 kulutusluvut on laskettu kunkin vuoden tammi–joulukuun tiedoista. Molemmat lukusarjat on laskettu sekä kokonaismäärinä että suhteutettuina ko. vuoden keskiväkiluvun 15 vuotta täyttäneisiin.

Lukusarjat vuosilta 1940–59 perustuvat Tullihallituksen valmisteverolaskelmiin. Vuosien 1960–78 tiedot perustuvat Tilastokeskuksen tutkimukseen nro 55, "Carita Putkonen: Tupakkatuotteiden kokonaiskulutus Suomessa vuosina 1960–1978", Helsinki 1980. Sen jälkeen tiedot perustuvat Tilastokeskuksen laatimaan tupakkatilastoon.

From 1996 onwards data are also available on consumption of tax-free cigarettes. The data are based on the interview survey "Finnish travel" carried out by Statistics Finland where some 8,000 persons aged 15–74 years were interviewed each year. The data on imports and exports are obtained from the National Board of Customs' foreign trade statistics.

The data on the cigarettes confiscated by the customs in criminal cases are supplied by the Investigation Division of the National Board of Customs. The breakdown of cigarette packets by number of cigarettes in a packet and proportions of low price segment cigarettes of deliveries from tobacco manufacturers to wholesalers are obtained from the Finnish Tobacco Industries' Federation.

1.3. *Estimated consumption of tobacco*

The statistics do not give direct information on consumption of tobacco. Storage times at both the wholesale and retail levels, and changes in the quantities of products in stock separate wholesale trade purchases from consumption. Thus monthly sales figures do not reflect monthly consumption. For bookkeeping reasons, purchases for stock usually increase towards the end of the year. Similarly, expected price rises accelerate the growth of the wholesale stocks.

Two methods have been used in estimating consumption. Consumption for one year consists of tobacco deliveries from the beginning of December of the previous year to the end of November of the year in question. The method is based, on the one hand, on the estimated average storage time (less than a month) for tobacco at the wholesale and retail levels, and, on the other hand, on the timing of the so-called balancing purchases in December. This method is not accurate so that it may distort the picture of the trends in consumption.

The annual consumption is also described by the tobacco deliveries from January to December for each year. The consumption figures for 1940–2002 are based on the data from January to December of each year. The two series of figures above have been calculated both as total amounts and as consumption per person aged 15 or over in the average population.

The series of figures from 1940–1959 are based on the excise tax calculations of the National Board of Customs. The data for 1960–1978 are based on the report by Carita Putkonen concerning the consumption of tobacco products in Finland from 1960 to 1978 "Tupakkatuotteiden kulutus Suomessa vuosina 1960–1978", Statistics Finland, Studies No. 55, Helsinki 1980. Subsequent data are derived from the tobacco statistics compiled by Statistics Finland.

1.4. Tupakan hintatilastot

Tupakkatuotteiden vähittäismyyntiarvot ja verotusarvot, tupakkaveron tuotto sekä tupakkaveron prosenttiosuudet on saatu Tullihallituksen veroyksiköstä. Tiedonantajien tietosuojan varmistamiseksi on savukkeiksi käärittävän tupakan vähittäismyynnin sekä tupakkaveron määrät yhdistetty piippu- ja savuke-tupakan tietoihin. Indeksitiedot on saatu Tilastokeskuksen hinnat ja palkat -yksiköstä. Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot on saatu kansantalouden tilinpidon julkaisusta.

Verolliseen kulutukseen toimitettujen tupakkatuotteiden keskimääräiset vähittäismyyntihinnat on laskettu Tullihallituksesta saatujen vähittäismyyntiarvojen ja kappale- ja grammamäärien mukaan.

1.5. Väestön tupakointitiedot

Tiedot väestön tupakoinnista perustuvat Kansanterveyslaitoksen tutkimukseen "Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen (AVTK)".¹⁾ Vuoden 2000 julkaisuun on ensimmäistä kertaa otettu mukaan 15–64-vuotiaan väestön lisäksi myös eläkeikäisen väestön (65–84-vuotiaat) tupakointitietoja. Nämä perustuvat Kansanterveyslaitoksen tutkimukseen "Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen".

Tiedot 14–18-vuotiaiden tupakoinnista sekä tupakan ostopaikasta perustuvat Tampereen yliopiston terveystieteen laitoksen tekemään nuorten terveystapatutkimukseen. Vuodesta 1995 alkaen tupakkatuotteiden myynti alle 18-vuotiaille on lain mukaan kiellettyä.

1.6. Altistuminen ympäristön tupakansavulle

Tiedot tupakansavulle altistumisesta työpaikalla sekä tupakointitilojen järjestämisestä työpaikalla perustuvat Kansanterveyslaitoksen tutkimukseen "Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen (AVTK)". Tiedot muiden tupakoinnista aiheutuvalla tupakansavulle altistumisesta työpaikan koon mukaan perustuvat Työterveyslaitoksen suorittamiin "Työ ja terveys" haastattelututkimuksiin vuosilta 1997 ja 2000.

1.4. Price statistics of tobacco

The figures showing the retail values and the taxable values of tobacco products, the tobacco excise revenue and the percentage of tobacco taxes were obtained from the National Board of Customs Tax Unit. To ensure the data protection of information suppliers the quantities of retail values and the tobacco taxes of tobacco for hand rolled cigarettes were combined with the data on pipe and cigarette tobacco. Index data were provided by the Prices and Wages Unit of Statistics Finland. The figures showing the disposable income of households were obtained from the Statistics Finland publication on national accounts.

The mean retail prices of tobacco products delivered for taxable consumption were calculated by the retail prices and volumes of tobacco products (pieces, grammes) obtained from the National Board of Customs.

1.5. Smoking habits of the population

The data on people's smoking habits are based on the National Public Health Institute interview survey "Health Behaviour among Finnish Adult Population".

¹⁾ This publication for 2000 includes for the first time data on smokers aged 65–84 as well as on those aged 15–64. Those data are based on the interview survey "Health Behaviour among Finnish Elderly".

The data on people's smoking habits of the population aged 14–18 years are based on the "Adolescent Health and Lifestyle Survey" carried out by the Tampere School of Public Health. From 1995 the sale of tobacco products has been prohibited to persons under 18 years of age.

1.6. Exposure to environmental tobacco smoke

The data on persons having been exposed to tobacco smoke at workplace and on arrangements made for smoking at workplace are based on the interview survey of the National Public Health Institute "Health Behaviour among Finnish Adult Population". The data about persons having been exposed to tobacco smoke at workplace caused by smoking of others according to the size of the workplace have been obtained from "Work and Health" interview survey in 1997 and 2000 conducted by the Finnish Institute of Occupational Health.

1) Satu Helakorpi, Kristiina Patja, Ritva Prättälä, Arja R. Aro, Antti Uutela: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys, kevät 2002. Kansanterveyslaitoksen julkaisuja B12/2002.

Satu Helakorpi, Kristiina Patja, Ritva Prättälä, Arja R. Aro, Antti Uutela: Health Behaviour and Health among Finnish Adult Population, Spring 2002. Publications of the National Public Health Institute B12/2002.

2. Yleiskatsaus

2.1 Suomen tupakoinnin vähentämispolitiikka

Tupakkatuotteiden kulutus oli Suomessa yksi maailman suurimpia 1920-luvulla ja suurinta Pohjoismaissa. 1950-luvulla toisen maailmansodan jälkeen 76 prosenttia suomalaisista miehistä ja 13 prosenttia naisista tupakoi.

Jo 1960-luvulla Suomessa pidettiin tarpeellisenä rajoittaa tupakointia lakisääteisesti ja tiedettiin tupakoinnin vähenemisellä olevan suotuisia terveysvaikutuksia väestön terveyteen. Tästä alkaen väestön terveys ja sen edistäminen ovat olleet kaiken tupakoinnin vähentämispolitiikan lähtökohta.

Vuonna 1973 perustettu tupakkakomitea ehdotti osan tupakkaveron tuotosta käytettäväksi tupakoinnin ehkäisyyn. Kolme vuotta myöhemmin (1976) säädettiin tupakkalaki, jossa kiellettiin tupakkatuotteiden mainonta, tupakkatuotteiden myynti alle 16-vuotiaille, määriteltiin tupakkatuotteille ylimmät terva-, nikotiini- ja häkäpitoisuudet, määrättiin niiden ja terveysvaroitusten ilmoittamisesta tupakkatuotteiden vähittäismyyntipakkauksissa, kiellettiin tupakointi julkisissa ja yleisissä tiloissa ja päätettiin 0,45 prosentin suuruisen osan tupakkaveron tuotosta käyttämisestä tupakoinnin vähentämiseen. Vuonna 1994 säädettiin työpaikkoja koskevat tupakointikiellot, kiellettiin suunuuskan myynti, kiellettiin tupakkatuotteiden myynti alle 18-vuotiaille, tiukennettiin aiempia tupakointikieltoja ja tupakkatuotteiden mainoskieltoa. Vuonna 1999 kiellettiin tupakointi ravintoloissa ja luokiteltiin ympäristön tupakansavu syöpävaaralliseksi aineeksi.

Tänä päivänä suomalainen tupakoinnin vähentämispolitiikka on useista samansuuntaisista toimenpiteistä koostuva kokonaisuus. Sen keskeiset osat ovat tupakkalainsäädäntö, tupakkatuotteiden verotus (hin-
tapolitiikka), väestön tupakkatietouden lisääminen ja ylläpito, tupakoinnin lopettamisen edistäminen, lapsille ja nuorille erityisesti valmisteltu suunnattu toimenpidekokonaisuus, jatkuva julkinen keskustelu tupakoinnin haitallisuudesta ja kielteisistä yhteiskunnallisista vaikutuksista, tupakoinnin vähentämistoiminnan seuranta ja arviointi sekä alan tutkimustyö.

2. Overview

2.1 Finnish Tobacco Policy

Cigarette consumption in Finland was the highest in the world in the 1920s, much higher than in the other Nordic countries. At the beginning of the 1950s after the Second World War, 76% of men and 13% of women were smokers. Twenty years later the death rate for coronary heart diseases was the highest and the lung cancer rate among men the second highest in Europe.

In the 1960s it was clear that there was a need for strong and systematic legislative measures to reduce smoking in Finland. It was understood that, instead of commercial and fiscal interests, the tobacco policy should explicitly serve the health policy. Since then, health and promotion of the health of the population have been the strongest basis and the main argument and aim of the Finnish anti-smoking policy, and this has been one of the main components of the Finnish health policy, too.

The Finnish strategy to reduce tobacco consumption is based on comprehensive measures. The tools of the comprehensive policy are legislation, tobacco taxation (price policy), promoting and maintaining the general awareness of the population of the health harms of smoking and environmental tobacco smoke (ETS), a special strategy for adolescents, smoking cessation, continuous public debate on the topic (health harms, smoking, ETS, measures, etc.), monitoring and research. The Finnish experience is that many parallel and synergic measures are the only possible ways to reduce smoking effectively among the population, and that the basis of all comprehensive successful anti-smoking measures is the tobacco legislation.

The history of the Finnish tobacco legislation can be divided into three phases: 1) The Act on Measures to Reduce Tobacco Smoking was adopted in 1976, 2) in 1995 the Act was amended so that workplaces become fully smoke-free, and 3) in 2000 environmental tobacco smoke was included on the national list of carcinogenic substances and all restaurants have to become gradually smoke-free.

The main components of the Finnish tobacco legislation are the prohibition of all kind of direct and indirect advertising and sales promotion, sufficiently visible health warnings, the ban on sale of tobacco products to minors under 18 years, the sales ban on oral snuff, smoke-free environments, classification of environmental tobacco smoke as a carcinogen, financing of combating smoking (0.75% in 2003= EUR 4.5 mil. of the annual revenue from the tobacco tax

2.2 Tupakkatuotteiden kulutus vuonna 2002

Suomessa kulutettiin vuonna 2002 (joulukuun 2001 – marraskuun 2002 tietojen mukaan) lähes sama määrä verollisia tupakkatuotteita kuin edellisenäkin vuotena. Piippu- ja savuketupakan kulutus pysyi ennallaan. Verollisten savukkeiden kulutus kasvoi yhdellä prosentilla ja sikarien kulutus kuudella prosentilla. Verollisia savukkeita kulutettiin 4,9 miljardia kappaletta, sikareita 85 miljoonaa kappaletta sekä 940 000 kg piippu- ja savuketupakkaa, johon sisältyy myös savukkeiksi käärittävä tupakka. Suomalaiset toivat verollisen kulutuksen lisäksi ulkomaanmatkoilta yli 550 miljoonaa verovapaata savuketta vuonna 2002 (Taulukko 6).

Tammi-joulukuun 2002 vastaavien tietojen mukaan verollisten tupakkatuotteiden kulutus nousi 1,5 prosenttia edellisestä vuodesta. Sikarien kulutus nousi lähes 5 prosenttia ja savukkeiden 2 prosenttia. Piippu- ja savuketupakan kulutus sen sijaan pysyi ennallaan edelliseen vuoteen verrattuna (Taulukko 8).

Verollisten tupakkatuotteiden keskimääräinen vuosittainen kulutusmäärä 15 vuotta täyttänyttä henkilöä kohti on vähentynyt 1980-luvulta lähtien. Vuonna 2002 määrä oli noin 1 kg 15 vuotta täyttänyttä kohti, kun se 1980-luvun alussa oli vielä noin 1,5 kg. Myös vastaavalla tavalla laskettu savukkeiden kulutus on laskenut 1980-luvulta 1 800 kappaleesta noin 1 150 kappaleeseen vuonna 2002. Piippu- ja savuketupakan vastaava kulutusmäärä oli 1980-luvun alussa noin 260 g, 1990-luvun alussa enää alle 200 g, mutta vuonna 2002 jälleen 220 grammaa vuodessa. Sikarien vastaava kulutus oli 1980-luvun alussa 17 kappaletta ja 20 kappaletta vuonna 2002 (Taulukko 7).

Kaikkien tupakkatuotteiden tuonti ulkomailta väheni noin 2 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Tupakkatuotteita tuotiin ulkomailta runsaat 2,2 miljoonaa kiloa vuonna 2002. Piippu- ja savuketupakan tuonti väheni noin 7 prosenttia. Sikareja tuotiin noin 3 prosenttia enemmän ja savukkeita noin prosentin enemmän kuin vuonna 2001. Piippu- ja savuketupakkaa tuotiin runsaat 920 000 kg, savuk-

is used for this purpose), guidance, supervision (organisation) and punishments, and product control.

One of the key elements in the successful tobacco policy has been the conventional collaboration between the health authorities and non-governmental organisations (NGO). A continuous and lively public debate is one of the main factors in backing the process of promoting health. In this process, the activities of NGOs are very significant. Because smoking is directly or partially related to many diseases and activities, the number of NGOs involved is fairly high.

2.2 Consumption of tobacco products in 2002

According to data for the December 2001 to November 2002 period, Finns consumed nearly the same quantity of taxable tobacco products in 2002 as in the previous year. The consumption of pipe and cigarette tobacco remained unchanged. The consumption of taxable cigarettes increased by one per cent from the previous year and the consumption of cigars increased by six per cent. A total of 4.9 billion taxable cigarettes, 85 million cigars and about 940,000 kilogrammes of pipe and cigarette tobacco, which also includes tobacco for hand-rolled cigarettes, were consumed. Over the same time period, Finns brought from abroad over 550 million tax-free cigarettes. (Table 6).

According to the corresponding data on January to December 2002, the total consumption of taxable tobacco products increased by 1,5 per cent from the previous year. The consumption of cigars increased by nearly five per cent and that of cigarettes by two per cent. The consumption of pipe and cigarette tobacco remained unchanged from the previous year. (Table 8).

The average annual consumption of taxable tobacco products per person aged 15 or over has been falling since the 1980s. In 2002 the quantity was about one kilogramme per person aged 15 or over, whereas in the early 1980s the corresponding amount was about 1.5 kilogrammes. Calculated on the same basis, the consumption of cigarettes has also fallen from 1,800 pieces in the 1980s to about 1,150 pieces in 2002. The corresponding consumption of pipe and cigarette tobacco was about 260 grammes in the early 1980s and under 200 grammes at the beginning of the 1990s, but then went up and was in 2002 about 220 grammes per year per person aged 15 or over. The equivalent consumption of cigars was 17 pieces at the beginning of the 1980s and 20 pieces in 2002 (Table 7).

The total imports of tobacco products decreased by around two per cent from the previous year. A total of 2.2 million kilogrammes of tobacco products were imported in 2002. The imports of pipe and ciga-

keita 1,7 miljardia kappaletta sekä sikareita 94 miljoonaa kappaletta (Taulukko 2).

Tupakkatuotteiden vienti kasvoi edellisestä vuodesta runsaat 50 prosenttia. Tämä johtui savukkeiden viennin kasvamisesta 55 prosentilla vuodesta 2001. Piippu- ja savuketupakan vienti pysyi ennallaan. Savukkeita vietiin vuonna 2002 ulkomaille 425 miljoonaa kappaletta sekä piippu- ja savuketupakkaa 5 000 kiloa. (Taulukko 3).

2.3 Tupakkatuotteiden verotus

Valmistettu tupakka kuuluu Euroopan yhteisössä yhdenmukaistetun valmisteverotuksen piiriin. Tupakkatuotteiden, kuten muidenkin yhdenmukaistetun valmisteverotuksen piiriin kuuluvien tuotteiden verotukseen ja valvontaan sovelletaan yhtenäistettyä verotus- ja valvontajärjestelmää. Yhdenmukaistaminen on tärkeää sisämarkkinoiden toiminnan turvaamiseksi.

Yhteisölainsäädännöllä säädetään paitsi tupakkatuotteiden minimiverotasoista, myös niiden valmisteverotusjärjestelmästä sisämarkkinakaupassa. Näin varmistetaan myös se, että tupakkatuotteet liikkuvat esteettä jäsenvaltioiden välisessä kaupassa ja että niitä verotetaan asianmukaisesti.

Tupakkatuotteiden verotukseen liittyvistä menettelyistä säädetään niin sanotussa järjestelmädirektiivissä (92/12/ETY). Siinä luodaan valmisteverottomuusjärjestelmä, jonka mukaan kaupallisessa tarkoituksessa olevat tupakkatuotteet liikkuvat pääasiassa jäsenvaltiosta toiseen verottomien varastojen välillä. Siihen liittyy myös viranomaisten velvollisuus vaatia verottamattomien tuotteiden siirtämiseen jäsenvaltioiden välillä vakuuksia. Tupakkatuotteita koskeva valvonta hoidetaan kuhunkin lähetykseen liittyvällä saateasiakirjalla. Direktiivi sisältää yksityiskohtaisia säännöksiä jäsenvaltioiden välisiin verottomiin siirtoihin liittyvistä menettelyistä.

Valvontaa suoritetaan lisäksi siten, että jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välille on luotu erilaisia järjestelmiä keskinäisestä avusta. Niiden mukaan jäsenvaltioiden on pyydettäessä vaihdettava tietoja ja tehtävä pyydettyjen tietojen saamiseksi tarvittavia selvityksiä. Valvontaa voidaan myös suorittaa tavaroiden liikkeessä yhtenäismarkkinoiden sisällä, minkä vuoksi on erityisen tärkeää, että saateasiakirja on niin pyydettyä aina mahdollista esittää viranomaisille.

Tupakkatuotteiden valmisteveronalaisuus alkaa pääsääntöisesti silloin, kun tuotteet on valmistettu yhteisön alueella tai tuotu yhteisön alueelle. Kan-

rette tobacco decreased by about seven per cent. The imports of cigars increased by some three per cent and those of cigarettes increased by about one per cent from the previous year. About 920,000 kilogrammes of pipe and cigarette tobacco, 1.7 billion cigarettes and 94 million cigars were imported (Table 2).

The total exports of tobacco products increased by 50 per cent from the previous year, because the exports of cigarettes increased by 55 per cent. The exports of pipe and cigarette tobacco remained unchanged. The totals exported in 2002 were 425 million pieces of cigarettes and 5,000 kilogrammes of pipe and cigarette tobacco. (Table 3).

2.3 The taxation of tobacco products

In the European Community manufactured tobacco belongs to the scope of the harmonised excise taxation. The harmonised taxation and supervision system is used for taxation and supervision of tobacco products, similarly as for other products within the scope of the harmonised excise taxation. Harmonisation is essential for ensuring the functioning of the internal market.

The Community legislation regulates not only the minimum tax levels of tobacco products but also the related excise duty system in the internal market trade. This is to make sure that tobacco products move without obstacles in intra-Member State trade and are taxed appropriately.

The so-called system directive (92/12/EEC) prescribes the measures related to taxation of tobacco products. It forms an excise duty-free system by which tobacco products intended for commercial purposes move mainly between tax-free warehouses from one Member State to another. It also involves the authorities' obligation to demand guarantees for transferring tax-free products between the Member States. The supervision concerning tobacco products is made with an accompanying document for each delivery. The directive contains detailed regulations on the measures connected with tax-free transfers between the Member States.

The supervision is also carried out by forming different systems on mutual assistance between the Member States' competent authorities. The Member States are required to exchange information when requested and make the necessary clarifications to obtain the information wanted. The supervision can also be performed when the goods are moving inside the common market, for which reason it is most important that the accompanying document can be presented to the authorities whenever requested.

As a rule, tobacco products become subject to excise duty when the products are manufactured in the

sainvälisessä kaupassa tuotteet verotetaan määrän-
päämaa periaatteen mukaisesti, eli valmistevero kan-
netaan tupakkatuotteiden lopullisessa kulutusmaassa
siinä vaiheessa, kun tuotteet luovutetaan kulutuk-
seen tai havaitaan hävikkiä. Poikkeuksen tähän ylei-
seen periaatteeseen muodostavat yksityisten henki-
löiden omaan käyttöön hankkimat ja mukanaan tuo-
mat tupakkatuotteet. Näiden tuotteiden valmistevero
peritään siinä jäsenvaltiossa, josta ne on hankittu.
Yhteisön sisäisessä liikenteessä kansalaiset voivat
hankkia toisesta jäsenmaasta kaikkia siellä verotettu-
ja tavaroita omaan käyttöönsä ilman rajoituksia.

Voimassa olevan Euroopan yhteisön lainsäädäntö
määrittelee, että samanaikaisesti savukkeiden 57 pro-
sentin vähimmäisverovaatimuksen kanssa veron tulee
olla vähintään 60 euroa kysytyimmän hintaluokan
1000 savuketta kohden. Jäsenvaltioissa, joissa valmis-
teveron kokonaismäärä on vähintään 95 euroa kysy-
tyimmän hintaluokan 1000 savuketta kohti, ei tarvitse
noudattaa 57 prosentin vähimmäisverovaatimusta.

Savukkeiksi käärittäväksi hienoksi leikatusta tu-
pakasta kannettavan yleisen valmisteveron on oltava
32 prosenttia vähittäismyyntihinnasta tai 27 eu-
roa/kg kaikki verot mukaan lukien ja sikarien tai pik-
kusikarien yleisen valmisteveron on oltava vähintään
5 prosenttia vähittäismyyntihinnasta kaikki verot
mukaan luettuina tai 11 euroa 1 000 kappaletta koh-
ti tai kilogrammalta 1.7.2003 alkaen.

Muun piippu- ja savuketupakan yleisen valmiste-
veron on oltava vähintään 20 prosenttia vähittäis-
myyntihinnasta kaikki verot mukaan luettuina tai 20
euroa kilogrammalta 1.7.2003 alkaen.

On tärkeää huomata se, että esimerkiksi savukkei-
den vähimmäisvero on sidottu vähittäismyyntihintaan,
jolloin jäsenvaltioiden absoluuttiset veromäärät ja nii-
den seurauksena myös vähittäismyyntihinnat saattavat
poiketa toisistaan merkittävästi siitä huolimatta, että
maiden verotaso täyttäisi juuri minimin. Esimerkiksi
Suomessa savukkeiden vero on 57,57 prosenttia.

Suomessa tupakkavero on savukkeissa 15,13 eu-
roa/1 000 kpl ja 50 % vähittäismyyntihinnasta, sika-
reissa ja pikkusikareissa 22,0 % vähittäismyyntihin-
nasta, piippu- ja savuketupakan 3,62 euroa/kg ja
48 % vähittäismyyntihinnasta, savukkeiksi käärittä-
vässä hienoksi leikatussa tupakassa 3,62 euroa/kg ja
50 % vähittäismyyntihinnasta, savukepaperissa 60 %
vähittäismyyntihinnasta ja muussa tupakkaa sisältä-
vässä tuotteessa 60 % vähittäismyyntihinnasta.

2.4 Väestön tupakointitiedot

Suomalaisen väestön tupakointia on seurattu järjes-
telmällisesti noin kolmekymmentä vuotta. Kansan-

Community area or brought to the Community
area. In international trade products are taxed on the
principle of country of destination, that is, the excise
duty is charged in the final country of consumption
of tobacco products at the stage when the products
are delivered for consumption or the loss is detected.
Exceptions to this general rule are tobacco products
acquired by private persons for their own use and
transported by them. The excise duty is collected of
these products in the country in which they were
purchased. In intra-Community transport people
may acquire from another Member State all the pro-
ducts taxed in that country for their own use wit-
hout any restrictions.

The European Community legislation in force
defines that besides the minimum excise duty re-
quirement of 57%, the excise duty has to be at least
EUR 60 per 1,000 cigarettes in the most popular pri-
ce category. The Member States in which the total
amount of excise duty is at least EUR 95 per 1,000
cigarettes in the most popular category need not
comply with the 57% minimum duty requirement.

The general excise duty on fine-cut smoking to-
bacco intended for the rolling of cigarettes has to be
32% of the retail selling price, or EUR 27 per kg in-
clusive of all taxes, and the general excise duty on ci-
gars or cigarillos has to be at least 5% of the retail
price inclusive of all taxes, or EUR 11 per 1,000
items or per kilogram from 1 July 2003.

The general excise duty on other pipe and ciga-
rette tobacco has to be at least 20% of the retail sel-
ling price inclusive of all taxes, or EUR 20 per kilo-
gram from 1 July 2003.

It is important to note that the minimum excise
duty on cigarettes, for example, is tied to the retail
selling price, for which reason the absolute tax
amounts and, consequently, the retail prices may
differ considerably from one another regardless of
whether the tax level of the countries would fulfil
just the minimum. For example, the duty on cigaret-
tes is 57.57% in Finland.

In Finland the excise duty on cigarettes is EUR
15.13 per 1,000 items and 50% of the retail selling
price, on cigars and cigarillos 22.0% of the retail sel-
ling price, on pipe and cigarette tobacco EUR 3.62
per kg and 48% of the retail selling price, on fine-cut
smoking tobacco for rolling of cigarettes EUR 3.62
and 50% of the retail selling price, and on other to-
bacco-containing products 60% of the retail selling
price.

2.4 Smoking habits of the population

The smoking prevalence of population in Finland has
been monitored over two and half decades. The

terveyslaitoksen "Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys" (AVTK) -tutkimus kerää vuosittain tiedot 15–64-vuotiaiden tupakoinnista ja "Eläkeikäisten terveyskäyttäytyminen ja terveys" -tutkimus 65–84-vuotiaiden tupakointitiedot joka toinen vuosi. Tiedot 14–18-vuotiaiden tupakoinnista ja tupakkaostoista perustuvat "Nuorten terveystapatutkimukseen", joka tehdään Tampereen yliopiston terveystieteen laitoksella.

Suomalaisista aikuisista miehistä 28 % ja naisista 20 % tupakoi päivittäin. Noin 6 % aikuisista tupakoi satunnaisesti. 15–24-vuotiaista miehistä poltti päivittäin 25 %, satunnaisesti 10 % ja vastaavasti naisista 24 % ja 11 %. Eläkeikäisessä väestössä miehistä tupakoi 12 % ja naisista 5 %. Miesten tupakointi on 1980-luvulta lähtien vähentynyt ja naisten tupakointi on pysynyt samalla tasolla.

Suomalaisista aikuisista miehistä 72 % on tupakoimattomia ja naisista vastaavasti 80 %. Tupakoinnin on onnistunut lopettamaan aikuisväestössä miehistä 20 % ja naisista 15 %. Tupakoinnin haluaisi lopettaa joka toinen tupakoija. Tupakoijien joukossa 11 % miehistä ja 12 % naisista ilmoittaa, ettei halua lopettaa tupakointia. Miehistä 33 % ja naisista 44 % oli yrittänyt vakavasti lopettaa tupakoinnin olemalla tupakoimatta vähintään vuorokauden viimeisen 12 kuukauden aikana. Nikotiinikorvaushoitoa ilmoitti vuoden aikana käyttäneensä tupakoinnin lopettamiseksi 8 % miehistä ja 10 % naisista ja muusta syystä 2 %.

Nuuskaa käyttää päivittäin 1,2 % aikuisista miehistä. Nuuskaaminen on yleisintä 25–34-vuotiaiden miesten ikäryhmässä. Satunnaisesti nuuskaa 2,3 % miehistä. Satunnaisesti eniten nuuskaavat 15–24-vuotiaat miehet, joista 6 % ilmoittaa nuuskaavansa satunnaisesti. Nuuskaa on kokeillut 24 % miehistä ja 15 % naisista. Naisista 1,1 % nuuskaa satunnaisesti ja päivittäin 0,6 %. Nuuskaus on yleisintä Pohjois-Suomessa, mutta nuuskaa käytetään koko maassa. Nuorten terveystapatutkimuksen mukaan 16-vuotiaista pojista 3,3 % ja 18-vuotiaista 3 % nuuskaa.

2.5 Tupakansavulle altistuminen työpaikoilla

Työntekijöiden tupakansavulle altistumista työpaikoilla on säädelty tupakkalailla vuodesta 1995.

National Public Health Institute carries annually a postal survey "Health Behaviour Survey among the Finnish Adult Population" in the age groups from 15 to 64 and respectively in age groups from 65 to 84 a biennial survey "Health Behaviour among the Finnish Elderly Population". Adolescence smoking prevalence and tobacco purchasing information is based on a biennial survey on health behaviour among Finnish adolescence in Tampere School of Public Health.

In adult population the smoking prevalence daily smoking among men is 28% and among women 20%. Occasional smoking prevalence is 6%. In the age-group from 15 to 24 years old 25 % of men smoke daily and 10% occasionally and respective figures for women are 24% and 11%. In elderly population 12% of men and 5% of women smoke daily. In Finland male smoking prevalence has decreased from 1980's and female stayed at the same level.

Among adolescence 29% of boys and 31% of girls smoke daily at age sixteen. In Finland it prohibited to sell tobacco products to minors less than 18 years. Tobacco acquiring among adolescence is diverse, but 78% in age groups 14 to 16 year old report purchasing tobacco at least monthly.

In the Finnish adult population proportion of non-smokers are 72% for men and 80% for women. Of men 120% has quit smoking in adult population and respectively 15% of women. In age group from 15 to 24 years 5% of men and 7% of women have quit smoking. Respective figures in the age group from 45 to 64 are 36% and 19%. Seven out of ten smoker reports willingness to quit smoking. Among men every fifth and among women every fourth has stayed abstained in order to quit smoking within year. 8% of men and 10% of women among the quitters used nicotine replacement therapy.

Retail sale of snuff is prohibited in Finland. Daily consumption of snuff is low, 1,2% of men use snuff daily. It is more common among age group from 25 to 34 year old men, of whom 2.3% snuffs daily. Occasional use of snuff is more common among age group from 15 to 24 of whom 6% reports occasional use of snuff. Every fourth man has experimented snuff and respectively 15% of women. Among women 1.1% uses snuff occasionally and 0.6% daily. Snuff consumption is more common in the Northern Finland. In adolescence population 3.3% of 16-year-old boys use snuff daily and 9% occasionally. Among 18-year-old boys figures are 3% and 9%, respectively.

2.5 Exposure to environmental tobacco smoke in workplaces

Tobacco legislation in Finland has covered exposure to environmental tobacco smoke (ETS) since 1995.

Uudenmaan aluetyöterveyslaitoksen tutkimuksissa on seurattu suurten ja keski suurten työpaikkojen työntekijöiden altistumista tupakansavulle työssä vuodesta 1994 alkaen. Taulukossa 32 on esitetty yhteenveto tupakansavulle altistuneiden työntekijöiden osuudesta työpaikoilla (10 työpaikkaa ja noin 1 000 työntekijää) kyselytutkimuksen perusteella. Yli 4 tuntia työvuoron aikana tupakansavulle altistuneiden määrä pieneni 33 prosentista 3,4 prosenttiin vuosina 1994–98. Samaan aikaan kokonaan altistumattomien määrä nousi tasolle 71 prosenttia.

Työ ja terveys Suomessa -haastattelututkimuksen mukaan, joka tehtiin noin 3 200 työntekijälle eri toimialoilla, tupakansavua työtilan ilmassa esiintyi noin joka kymmenennen naisen ja noin joka viidennen miehen työpaikalla vuonna 1997 (taulukko 33). Altistuneiden määrä oli hieman vähentynyt kolmen vuoden seurannan aikana.

Ravintoloita koskeva tupakkalaki tuli voimaan vuonna 2000. Tupakkalain vaikutuksia on arvioitu Uudenmaan aluetyöterveyslaitoksen kyselytutkimuksessa, jonka tuloksia on esitetty taulukossa 34. Merkittävä osa työntekijöistä altistui tupakansavulle yli puolet työvuorostaan vuosi tupakkalain uudistuksen jälkeen. Merkittävimmät altistumiset tapahtuivat baarien hoitajilla ja pubeissa sekä yökerhoissa. Altistuminen oli vähentynyt vain hieman yli vuoden seurannan aikana.

The Uusimaa Regional Institute of Occupational Health has carried out a follow-up study since 1994 to assess the extent of exposure to ETS in different fields of industry. Table 32 shows the results of the questionnaire survey in ten large and middle-sized workplaces and approximately 1,000 workers in Southern Finland. The proportion of workers who were exposed to ETS for over four hours per workshift decreased from 33% to 3.4% from 1994 to 1998. On the other hand, the percentage of non-exposed workers increased to 71%.

In another study – Work and health in Finland – with over 3,200 workers from different fields of industry, every tenth female and every fifth male employee reported an exposure to ETS at work in 1997 (Table 33). There was only a slight decrease in the proportion of exposed workers when the study was repeated three years later.

Tobacco legislation in Finland was renewed in 2000 to cover restaurants as well. The impact of tobacco legislation was investigated by using a questionnaire survey among restaurant workers (n=1,000) (Table 34). A significant proportion of restaurant workers was exposed to ETS over half of the duration of their daily workshift in 2001. The exposure was the most severe among those working in bars, pubs and nightclubs. There was only a slight decrease in the extent of exposure to ETS in the follow-up of just over one year.

Taulukot – Tables

Tupakan tuotanto – Production of tobacco

1 Tupakan tuotanto vuosina 1980–1998 Tobacco production, 1980–1998

Vuosi Year	Savukkeet Cigarettes	Sikarit Cigars 0–3 g	Yli 3 g Over 3 g	Piippu- ja savuke- tupakka Pipe and cigarette tobacco	Nuuska ja puru- tupakka Snuff and chewing tobacco	Yhteensä Total	Volyyymi indeksi Volume index 1980=100
	milj. kpl mill. pcs	milj. kpl mill. pcs	milj. kpl mill. pcs	1 000 kg	1 000 kg	1 000 kg ¹⁾	
1980	9 162	63	1	842	23	6 950	100
1981	12 709	64	1	859	27	9 279	138
1982	8 491	55	1	865	29	6 527	96
1983	8 375	56	1	834	25	6 419	96
1984	8 303	57	–	839	25	6 375	96
1985	8 186	59	–	802	27	6 268	94
1986	8 540	60	–	706	34	6 411	98
1987	9 061	63	–	706	22	6 743	102
1988	9 474	61	–	640	21	6 941	109
1989	8 926	62	..	625	18	6 569	102
1990	8 994	69	..	598	15	6 597	105
1991	8 279	59	..	654	15	6 168	93
1992	8 108	58	..	831	15	6 232	92
1993	7 241	52	..	1 049	14	5 873	88
1994	6 946	50	..	970	13	5 598	87
1995	6 369	50	..	824	3	5 067	80
1996	6 025	53	..	1 001	2	5 025	87
1997	6 743	53	..	990	1	5 479	94
1998	5 510	4 874	70
1999 ²⁾
2000 ²⁾
2001 ²⁾
2002 ²⁾

Tupakan myynti – Sales of tobacco products

2 Tupakan tuonti vuosina 1980–2002 Imports of tobacco, 1980–2002

Vuosi Year	Savukkeet Cigarettes	Sikarit Cigars 0–3 g	Yli 3 g Over 3 g	Piippu- ja savuke- tupakka Pipe and cigarette tobacco	Yhteensä Total	Indeksi Index 1980=100
	milj. kpl mill. pcs	milj. kpl mill. pcs	milj. kpl mill. pcs	1 000 kg	1 000 kg ¹⁾	
1980	76	10	–	73	142	100
1981	29	11	–	76	117	82
1982	8	11	–	67	94	66
1983	12	14	–	71	103	73
1984	8	16	1	69	110	77
1985	30	14	1	61	113	80
1986	31	14	1	61	113	80
1987	38	18	1	54	119	84
1988	32	18	–	49	106	75
1989	42	25	1	52	133	94
1990	58	25	1	50	142	100
1991	86	20	1	40	140	99
1992	50	29	–	45	136	96
1993	59	18	1	55	133	94
1994	15	15	–	71	111	78
1995	380	26	..	78	377	265
1996	1 458	39	..	130	1 156	814
1997	1 277	44	..	122	1 040	732
1998	1 291	48	..	108	1 043	734
1999	1 539	96	..	449	1 641	1 156
2000	1 588	106	..	1 019	2 263	1 594
2001	1 710	91	..	997	2 290	1 613
2002	1 729	94	..	923	2 235	1 574

- 1) Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g, pikkusikarin 2 g ja sikarin 4 g.
The weight of a cigarette is estimated at 0.65 g, of a small cigar at 2 g and of a cigar at 4 g.
- 2) Tietosuojan vuoksi tiedot eivät ole julkisia.
Because of data protection the data are not public.

3 Tupakan vienti vuosina 1980–2002
Exports of tobacco products, 1980–2002

Vuosi Year	Savukkeet Cigarettes	Sikarit Cigars	Yli 3 g Over 3 g	Piippu- ja savuke- tupakka Pipe and cigarette tobacco	Yhteensä Total	Indeksi Index 1980=100
	0–3 g	milj. kpl mill. pcs				
1980	2 783	15	–	6	1 844	100
1981	6 090	23	–	5	4 009	217
1982	1 396	11	–	4	933	51
1983	934	10	–	4	630	34
1984	983	6	–	4	654	35
1985	1 044	4	–	2	689	37
1986	1 116	3	–	3	734	40
1987	1 526	2	–	2	998	54
1988	1 620	7	1	1	1 072	58
1989	1 270	1	–	4	832	45
1990	1 227	1	–	10	810	44
1991	1 319	1	–	1	860	47
1992	1 252	1	–	1	817	44
1993	1 192	1	–	2	779	42
1994	1 533	1	–	14	1 012	55
1995	1 172	2	..	23	789	43
1996	2 424	6	..	21	1 609	87
1997	2 797	8	..	64	1 898	103
1998	1 563	9	..	70	1 104	60
1999	462	1	..	11	313	17
2000	377	0	..	3	248	13
2001	274	1	..	5	185	10
2002	425	0	..	5	281	15

4 Savukepakkausten jakautuminen (%) savukkeiden lukumäärän mukaan ja halpasavukkeiden osuus tupakkatehtaiden toimituksista tukkukaupoille vuosina 1992–2002
Breakdown of cigarette packets (%) by number of cigarettes in a packet and proportion of low price segment cigarettes (%) of deliveries from tobacco manufacturers to wholesalers, 1992–2002

Vuosi Year	Osuus tehtaiden toimituksista (%) – Proportion of deliveries by tobacco factories (%)						Halpasavukkeiden osuus (%) Proportion of low price segment cigarettes (%)
	Yhteensä Total	Pakkauksessa savukkeita ²⁾ Number of cigarettes in a packet ²⁾					
	10 kpl 10 pcs	18 kpl 18 pcs	20 kpl 20 pcs	25 kpl 25 pcs	30 kpl 30 pcs		
1992	100	–	–	100	–	–	16
1993	100	1	–	99	–	–	20
1994	100	2	2	96	–	–	24
1995	100	2	45	53	–	–	29
1996	100	3	38	59	–	–	36
1997	100	3	31	65	–	–	37
1998	100	3	–	97	–	–	38
1999	100	3	–	96	–	–	38
2000	100	4	–	95	1	–	41
2001	100	4	–	95	1	–	44
2002	100	4	5	88	1	2	45

1) Savukkeiden painoksi on arvioitu 0,65 g, pikkusikarin 2 g ja sikarin 4 g.

The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g, of a small cigar at 2 g and of a cigar at 4 g.

2) 10 kappaleen pakkaukset tulivat markkinoille v. 1993, 18 kappaleen v. 1994, 25 kappaleen v. 1998 ja 30 kappaleen v. 2002.

Packets of 10 pcs were launched on the market in 1993, packets of 18 pcs in 1994, packets of 25 pcs in 1998 and packets of 30 pcs in 2002.

5 Verolliseen kulutukseen toimitetut tupakkatuotteet neljännesvuosittain vuosina 2001 ja 2002
Tobacco products delivered for taxable consumption quarterly in 2001 and 2002

Vuosi Year Kuukausi Month	Savukkeet Cigarettes	Sikarit Cigars	Piippu- ja savuke- tupakka Pipe and cigarette tobacco	Yhteensä – Total	
	1 000 kpl 1 000 pcs	1 000 kpl 1 000 pcs	kg	kg ¹⁾	Yksiköitä ²⁾ Units ²⁾
2000 XII– 2001 XI	4 849 400	82 120	945 097	4 261 447	5 876 617
2001 XII– 2002 XI	4 896 695	84 955	939 652	4 292 414	5 921 302
2001 ³⁾					
I–XII	4 833 334	82 997	945 866	4 253 527	5 862 197
I–III	1 038 333	17 802	221 976	932 496	1 278 111
IV–VI	1 284 964	22 547	247 019	1 127 340	1 554 530
VII–IX	1 311 612	20 673	238 947	1 132 841	1 571 232
X–XII	1 198 425	21 975	237 924	1 060 850	1 458 324
2002 ³⁾					
I–XII	4 925 410	86 547	948 264	4 322 875	5 960 221
I–III	1 123 935	18 323	217 369	984 573	1 359 627
IV–VI	1 268 176	21 946	240 377	1 108 583	1 530 499
VII–IX	1 357 457	24 153	247 782	1 178 435	1 629 392
X–XII	1 175 842	22 125	242 736	1 051 283	1 440 703

1) Savukkeiden painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. – The weight of a cigarette is estimated at 0.65 g and of a cigar at 2 g.

2) Kappaleet ja grammat yhteenlaskettuna. – Pieces and grammes total.

3) Hinnankorotukset tammikuussa 2001 ja tammikuussa 2002. – Price increases in January 2001 and in January 2002.

6 Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ (joulu-marraskuu) vuosina 1980–2002
Consumption of tobacco products¹⁾ (December–November), 1980–2002

Vuosi Year	Savukkeet – Cigarettes		Sikarit Cigars	Piippu- ja savuke- tupakka Pipe and cigarette tobacco	Nuuska ja puru- tupakka Snuff and chewing tobacco	Yhteensä – Total		Yksiköitä ⁴⁾ Units ⁴⁾
	Verolliset Taxable	Verottomat Untaxable				1 000 kg ³⁾	1 000 kg ³⁾	
	milj. kpl mill. pcs	milj. kpl mill. pcs	milj. kpl mill. pcs	1 000 kg	1 000 kg ²⁾	1 000 kg ³⁾	1 000 kg ³⁾	
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1, 3–5)	(1–5)	(1, 3–5)
1980	6 886	..	64	1 013	22	5 639	.	7 985
1981	7 051	..	61	953	27	5 685	.	8 092
1982	7 071	..	55	906	27	5 639	.	8 059
1983	7 264	..	59	902	26	5 768	.	8 250
1984	7 058	..	64	893	25	5 634	.	8 039
1985	7 129	..	64	855	26	5 643	.	8 074
1986	7 157	..	69	785	28	5 603	.	8 038
1987	7 392	..	76	755	23	5 735	.	8 246
1988	7 559	..	78	708	22	5 799	.	8 367
1989	7 645	..	86	682	17	5 840	.	8 430
1990	7 465	..	88	646	89	5 763	.	8 288
1991	7 623	..	80	739	103	5 958	.	8 546
1992	6 365	..	82	810	99	5 210	.	7 356
1993	5 920	..	65	1 016	92	5 087	.	7 093
1994	5 729	..	64	1 118	93	5 063	.	7 004
1995	5 142	..	63	1 041	14 ⁵⁾	4 523	.	6 260
1996	4 876	700 ⁶⁾	63	944	.	4 239	4 694	5 883
1997	4 794	610 ⁶⁾	67	1 062	.	4 312	4 709	5 923
1998	4 850	500 ⁶⁾	67	1 045	.	4 332	4 657	5 962
1999	4 753	511 ⁶⁾	73	1 007	.	4 242	4 574	5 833
2000	4 754	531 ⁶⁾	80	1 005	.	4 255	4 540	5 839
2001	4 849	525 ⁶⁾	80	945	.	4 257	4 598	5 874
2002	4 897	553 ⁶⁾	85	940	.	4 293	4 652	5 922

7 Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ (joulu-marraskuu) 15 vuotta täyttäneitä kohti vuosina 1980–2002
Consumption of tobacco products¹⁾ (December–November) per persons aged 15 or over, 1980–2002

Vuosi Year	Savukkeet – Cigarettes		Sikarit Cigars	Piippu- ja savuke- tupakka Pipe and cigarette tobacco	Nuuska ja puru- tupakka Snuff and chewing tobacco	Yhteensä – Total		Yksiköitä ⁴⁾ Units ⁴⁾
	Verolliset Taxable	Verolliset ja verottomat Taxable and untaxable				g ³⁾	g ³⁾	
	kpl pieces	kpl pieces	kpl pieces	g	g ²⁾	g ³⁾	g ³⁾	
1980	1 808	.	17	266	.	1 480	.	2 096
1981	1 837	.	16	248	.	1 481	.	2 108
1982	1 826	.	14	234	.	1 456	.	2 081
1983	1 860	.	15	231	.	1 477	.	2 113
1984	1 796	.	16	227	.	1 433	.	2 045
1985	1 804	.	16	216	.	1 428	.	2 044
1986	1 804	.	17	198	.	1 413	.	2 026
1987	1 857	.	19	190	.	1 441	.	2 072
1988	1 894	.	20	177	.	1 453	.	2 097
1989	1 880	.	21	168	.	1 436	.	2 073
1990	1 855	.	22	161	22	1 432	.	2 060
1991	1 883	.	20	183	25	1 472	.	2 111
1992	1 562	.	20	199	24	1 278	.	1 805
1993	1 445	.	16	248	22	1 242	.	1 731
1994	1 392	.	16	272	23	1 230	.	1 701
1995	1 243	.	15	252	.	1 094	.	1 514
1996	1 174	1 342	15	227	.	1 020	1 130	1 416
1997	1 148	1 294	16	254	.	1 033	1 128	1 419
1998	1 156	1 275	16	249	.	1 032	1 110	1 420
1999	1 127	1 248	17	239	.	1 006	1 084	1 383
2000	1 122	1 247	19	237	.	1 085	1 086	1 378
2001	1 140	1 263	19	222	.	1 001	1 081	1 381
2002	1 146	1 276	20	220	.	1 005	1 089	1 386

- 1) Vuosina 1980–94: Tukku kaupan ostot ja tuonti. Vuosina 1995–2002: Verolliseen kulutukseen toimitetut tupakkatuotteet. 1980–94: Wholesale trade purchases and imports. 1995–2002: Tobacco products delivered for taxable consumption.
2) Vuodet 1980–89: PI tuontii, 1990–94: Sisältää tuonnin. – 1980–89: Excl. imports, 1990–94: Incl. imports.
3) Savukkeiden painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. – The weight of a cigarette is estimated at 0.65 g and of a cigar at 2 g.
4) Kappaleet ja grammat yhteenlaskettuna. – Pieces and grammes total.
5) Joulukuu 1994 ja tammi–helmikuu 1995. – December 1994 and January–February 1995.
6) Lähde: Tilastokeskuksen haastattelututkimus "Suomalaisten matkat". – Source: Interview survey of Statistics Finland "Finnish Travel".

8 Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ vuosina 1940–2002 (tammi–joulukuu) sekä tullin rikosasioissa haltuunottamat savukkeet vuosina 1980–2002

Consumption of tobacco products¹⁾, 1940–2002 (January–December) and cigarettes confiscated by the customs in criminal cases, 1980–2002

Vuosi Year	Savukkeet – Cigarettes		Sikarit Cigars	Piippu- ja savuke- tupakka Pipe and cigarette tobacco	Nuuska ja puru- tupakka Snuff and chewing tobacco	Yhteensä – Total			Tullin haltuun- ottamat savukkeet Cigarettes confiscated by the customs
	Verolliset Taxable	Verottomat Untaxable							
	milj. kpl mill. pcs	milj. kpl mill. pcs	milj. kpl mill. pcs	1 000 kg	1 000 kg ²⁾	1 000 kg ³⁾	1 000 kg ³⁾	Yksiköitä ⁴⁾ Units ⁴⁾	milj. kpl mill. pcs
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(1, 3–5)	(1–5)	(1, 3–5)		
1940	3 814	..	18	479	71	3 605	.	4 382	..
1941	4 530	..	12	440	67	4 074	.	5 049	..
1942	3 551	..	7	242	52	3 074	.	3 852	..
1943	3 275	..	7	209	42	2 819	.	3 533	..
1944	2 864	..	6	143	34	2 422	.	3 047	..
1945	2 040	..	5	187	24	1 815	.	2 256	..
1946	2 751	..	5	442	32	2 625	.	3 230	..
1947	3 634	..	6	655	37	3 530	.	4 332	..
1948	4 151	..	7	720	36	3 998	.	4 914	..
1949	4 281	..	9	700	63	4 119	.	5 053	..
1950	4 622	..	10	822	66	4 513	.	5 520	..
1951	4 696	..	12	671	71	4 437	.	5 450	..
1952	5 200	..	13	577	73	4 740	.	5 863	..
1953	5 172	..	12	511	69	4 642	.	5 764	..
1954	5 522	..	12	481	74	4 886	.	6 089	..
1955	5 686	..	13	428	65	4 957	.	6 192	..
1956	5 812	..	9	380	57	4 972	.	6 258	..
1957	5 317	..	9	582	54	4 789	.	5 962	..
1958	5 241	..	9	778	50	4 731	.	6 078	..
1959	5 838	..	10	655	46	5 262	.	6 549	..
1960	6 288	..	16	544	42	4 705	.	6 890	..
1961	6 621	..	15	430	39	4 803	.	7 105	..
1962	6 701	..	18	488	38	4 918	.	7 245	..
1963	7 231	..	22	618	34	5 396	.	7 905	..
1964	5 549	..	35	943	31	4 651	.	6 558	..
1965	6 519	..	40	802	28	5 147	.	7 389	..
1966	6 386	..	91	823	26	5 182	.	7 326	..
1967	6 686	..	78	966	27	5 495	.	7 757	..
1968	6 354	..	76	1 272	26	5 580	.	7 728	..
1969	6 537	..	106	1 316	26	5 803	.	7 985	..
1970	6 479	..	211	1 104	26	5 763	.	7 820	..
1971	7 022	..	142	1 077	27	5 952	.	8 268	..
1972	7 673	..	131	1 070	22	6 341	.	8 896	..
1973	7 449	..	140	1 045	23	6 190	.	8 657	..
1974	7 989	..	133	968	26	6 453	.	9 117	..
1975	8 140	..	143	812	27	6 416	.	9 122	..
1976	6 446	..	136	1 198	28	5 688	.	7 808	..
1977	6 642	..	94	1 292	28	5 825	.	8 056	..
1978	6 698	..	83	1 180	31	5 731	.	7 992	..
1979	7 007	..	76	1 208	31	5 946	.	8 322	..

jatkuu – cont.

8 Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ vuosina 1940–2002 (tammi–joulukuu) sekä tullin rikosasioissa haltuunottamat savukkeet vuosina 1980–2002

Consumption of tobacco products¹⁾, 1940–2002 (January–December) and cigarettes confiscated by the customs in criminal cases, 1980–2002

Vuosi Year	Savukkeet – Cigarettes		Sikarit Cigars	Piippu- ja savuke- tupakka Pipe and cigarette tobacco	Nuuska ja puru- tupakka Snuff and chewing tobacco	Yhteensä – Total			Tullin haltuun- ottamat savukkeet Cigarettes confiscated by the customs		
	Verolliset Taxable	Verottomat Untaxable				1 000 kg ³⁾	1 000 kg ³⁾	1 000 kg ³⁾		1 000 kg ³⁾	Yksiköitä ⁴⁾ Units ⁴⁾
	milj. kpl mill. pcs	milj. kpl mill. pcs									
1980	7 119	..	64	905	23	5 683	..	8 111	0,5		
1981	6 649	..	60	930	27	5 399	..	7 666	0,4		
1982	6 926	..	54	928	27	5 565	..	7 935	0,3		
1983	7 140	..	58	906	25	5 688	..	8 129	0,2		
1984	7 518	..	64	912	25	5 952	..	8 519	0,2		
1985	6 829	..	66	851	27	5 449	..	7 773	0,1		
1986	7 226	..	70	784	28	5 649	..	8 108	0,1		
1987	7 706	..	79	765	23	5 955	..	8 573	0,1		
1988	7 448	..	76	686	22	5 701	..	8 232	0,1		
1989	7 726	..	89	684	17	5 901	..	8 516	0,1		
1990	7 160	..	86	619	87	5 532	..	7 952	0,1		
1991	6 971	..	76	711	92	5 486	..	7 850	0,0		
1992	6 900	..	84	889	109	5 651	..	7 982	0,0		
1993	5 824	..	67	1 072	94	5 086	..	7 057	0,2		
1994	5 553	..	59	1 062	91	4 880	..	6 765	0,2		
1995	5 192	..	65	929	..	4 434	..	6 186	1,4		
1996	4 537	700 ⁵⁾	65	1 081	..	4 160	4 615	5 683	7,1		
1997	4 728	610 ⁵⁾	63	1 016	..	4 215	4 612	5 807	4,5		
1998	4 813	500 ⁵⁾	67	1 013	..	4 275	4 599	5 893	14,3		
1999	4 810	511 ⁵⁾	74	1 147	..	4 422	4 753	6 030	62,2		
2000	4 682	531 ⁵⁾	79	853	..	4 054	4 399	5 613	71,7		
2001	4 833	525 ⁵⁾	83	946	..	4 253	4 595	5 862	27,8		
2002	4 925	553 ⁵⁾	87	948	..	4 323	4 683	5 960	21,8		

1) Vuodet 1940–94: tukkukauppojen ostot ja tuonti. Vuodet 1995–2002: verolliseen kulutukseen toimitetut tupakkatuotteet.

1940–94: Wholesale trade purchases and imports. 1995–2002: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Vuodet 1940–59 ja 1990–94 sisältävät tuonnin, vuodet 1960–89: PI tuonti. – 1940–59 and 1990–94 Incl. imports. 1960–89: Excl. imports.

3) Vuodet 1940–59: Savukkeen paino 0,77 g ja sikarin 6,59 g. Vuodet 1960–2002: Savukkeen paino 0,65 g ja sikarin 2 g

1940–59: The weight of a cigarette 0,77 g and of a cigar 6,59 g. 1960–2002: The weight of a cigarette 0,65 g and of a cigar 2 g.

4) Kappaleet ja grammat yhteenlaskettuna. – Pieces and grammes total.

5) Lähde: Tilastokeskuksen haastattelututkimus "Suomalaisten matkat". – Source: Interview survey of Statistics Finland "Finnish Travel".

9 Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 15 vuotta täyttäneitä kohti vuosina 1940–2002
Consumption of tobacco products¹⁾ per persons aged 15 or over, 1940–2002

Vuosi Year	Savukkeet – Cigarettes		Sikarit Cigars	Piippu- ja savuke- tupakka Pipe and cigarette tobacco	Nuuska ja puru- tupakka Snuff and chewing tobacco	Yhteensä – Total		Yksiköitä ⁴⁾ Units ⁴⁾	
	Verolliset Taxable	Verolliset ja verottomat Taxable and untaxable	kpl pieces	g	g ²⁾	g ³⁾	g ³⁾		
									(1)
	(1)	(1–2)	(3)	(4)	(5)	(1, 3–5)	(1–5)		(1, 3–5)
1940	1 414	.	7	178	26	1 337	.	1 625	
1941	1 679	.	4	163	25	1 510	.	1 871	
1942	1 314	.	3	90	19	1 137	.	1 425	
1943	1 204	.	3	77	15	1 037	.	1 299	
1944	1 049	.	2	52	12	887	.	1 116	
1945	744	.	2	68	9	662	.	823	
1946	995	.	2	160	12	950	.	1 169	
1947	1 307	.	2	236	13	1 270	.	1 558	
1948	1 486	.	3	258	13	1 431	.	1 759	
1949	1 526	.	3	250	22	1 469	.	1 802	
1950	1 641	.	4	292	23	1 603	.	1 960	
1951	1 661	.	4	237	25	1 569	.	1 927	
1952	1 826	.	5	203	26	1 664	.	2 058	
1953	1 798	.	4	178	24	1 614	.	2 004	
1954	1 899	.	4	165	25	1 680	.	2 094	
1955	1 937	.	4	146	22	1 689	.	2 110	
1956	1 959	.	3	128	19	1 675	.	2 109	
1957	1 775	.	3	194	18	1 598	.	1 990	
1958	1 738	.	3	258	17	1 569	.	2 015	
1959	1 918	.	3	215	15	1 728	.	2 151	
1960	2 040	.	5	176	14	1 526	.	2 235	
1961	2 114	.	5	137	12	1 533	.	2 268	
1962	2 103	.	6	153	12	1 544	.	2 274	
1963	2 239	.	7	191	11	1 671	.	2 448	
1964	1 699	.	11	289	9	1 424	.	2 008	
1965	1 967	.	12	242	8	1 553	.	2 230	
1966	1 900	.	27	245	8	1 542	.	2 180	
1967	1 966	.	23	284	8	1 616	.	2 281	
1968	1 848	.	22	370	8	1 623	.	2 247	
1969	1 890	.	31	380	8	1 677	.	2 308	
1970	1 866	.	61	318	7	1 660	.	2 252	
1971	2 004	.	41	307	8	1 698	.	2 359	
1972	2 159	.	37	301	6	1 784	.	2 503	
1973	2 070	.	39	290	6	1 720	.	2 405	
1974	2 195	.	37	266	7	1 773	.	2 505	
1975	2 215	.	39	221	7	1 746	.	2 483	
1976	1 741	.	37	324	8	1 537	.	2 109	
1977	1 782	.	25	347	8	1 563	.	2 161	
1978	1 784	.	22	314	8	1 526	.	2 128	
1979	1 853	.	20	319	8	1 572	.	2 201	

jatkuu – cont.

9 Tupakkatuotteiden kulutus¹⁾ 15 vuotta täyttäneitä kohti vuosina 1940–2002
Consumption of tobacco products¹⁾ per persons aged 15 or over, 1940–2002

Vuosi Year	Savukkeet – Cigarettes		Sikarit Cigars	Piippu- ja savuke- tupakka Pipe and cigarette tobacco	Nuuska ja puru- tupakka Snuff and chewing tobacco	Yhteensä – Total		Yksiköitä ⁴⁾ Units ⁴⁾
	Verolliset Taxable	Verolliset ja verottomat Taxable and untaxable						
	kpl pieces	kpl pieces	kpl pieces	g	g ²⁾	g ³⁾	g ³⁾	
	(1)	(1–2)	(3)	(4)	(5)	(1, 3–5)	(1–5)	(1, 3–5)
1980	1 869	.	17	238	6	1 492	.	2 129
1981	1 732	.	16	242	7	1 406	.	1 997
1982	1 789	.	14	240	7	1 437	.	2 049
1983	1 829	.	15	232	6	1 457	.	2 082
1984	1 913	.	16	232	6	1 514	.	2 167
1985	1 729	.	17	215	7	1 379	.	1 968
1986	1 822	.	18	198	7	1 424	.	2 044
1987	1 936	.	20	192	6	1 496	.	2 154
1988	1 867	.	19	172	6	1 429	.	2 063
1989	1 900	.	22	168	4	1 451	.	2 094
1990	1 780	.	21	154	22	1 375	.	1 977
1991	1 722	.	19	176	23	1 355	.	1 939
1992	1 693	.	21	218	27	1 387	.	1 959
1993	1 422	.	16	262	23	1 241	.	1 723
1994	1 349	.	14	258	22	1 185	.	1 643
1995	1 255	.	16	225	.	1 072	.	1 496
1996	1 092	1 261	16	260	.	1 001	1 111	1 368
1997	1 132	1 279	15	243	.	1 010	1 105	1 391
1998	1 147	1 266	16	241	.	1 019	1 096	1 404
1999	1 140	1 261	18	272	.	1 048	1 127	1 429
2000	1 105	1 230	19	201	.	957	1 038	1 325
2001	1 136	1 260	20	222	.	1 000	1 080	1 378
2002	1 153	1 283	20	222	.	1 012	1 096	1 386

1) Vuodet 1940–94: tukkukauppojen ostot ja tuonti. Vuodet 1995–2002: verolliseen kulutukseen toimitetut tupakkatuotteet.

1940–94: Wholesale trade purchases and imports. 1995–2002: Tobacco products delivered for taxable consumption.

2) Vuodet 1940–59 ja 1990–94 sisältävät tuonnin, vuodet 1960–89: Pl tuonti. – 1940–59 and 1990–94 Incl. imports. 1960–89: Excl. imports.

3) Vuodet 1940–59: Savukkeen paino 0,77 g ja sikarin 6,59 g. Vuodet 1960–2002: Savukkeen paino 0,65 g ja sikarin 2 g.
1940–59: The weight of a cigarette 0,77 g and of a cigar 6,59 g. 1960–2002: The weight of a cigarette 0,65 g and of a cigar 2 g.

4) Kappaleet ja grammat yhteenlaskettuna. – Pieces and grammes total.

Tupakan hintatilastot – Price statistics of tobacco

10 Tupakkatuotteiden hintaindeksit vuosina 1990–2002 Indices of tobacco products, 1990–2002

Vuosi – Year	Elinkustannus- indeksi Cost-of-living index (1951:10=100)	Kuluttaja- hintaindeksi Consumer price index (1990=100)	Tupakka Tobacco	Savukkeet Cigarettes	Sikarit Cigars	Piippu- ja savuketupakka Pipe and cigarette tobacco
1990	1 248	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1991	1 300	104,3	111,4	111,5	110,8	111,3
1992	1 333	107,4	118,3	118,3	110,8	123,1
1993	1 361	109,7	128,8	128,6	113,5	143,9
1994	1 376	110,9	131,4	131,2	114,1	149,5
1995	1 390	112,0	139,0	138,6	114,1	163,2
1996	1 398	112,6	147,3	146,8	119,8	179,5
1997	1 415	114,0	151,2	150,3	126,7	190,7
1998	1 435	115,6	155,5	153,9	128,5	204,1
1999	1 452	117,0	159,0	156,8	130,4	214,0
2000	1 501	120,9	163,8	160,4	136,4	233,4
2001	1 539	124,0	167,7	163,7	140,5	235,0
2002	1 563	126,0	169,3	165,3	144,4	234,9
Muutos Change 2001–2002	1,6	1,6	1,0	1,0	2,8	0,0

11 Kotitalouksien käytettävissä olevat tulot ja tupakkatuotemenot vuosina 1990–2002 Households' disposable income and expenditure on tobacco products, 1990–2002

Vuosi Year	Käytettävissä olevat tulot Disposable income	Tupakkatuotemenot Expenditure of tobacco products	15 vuotta täyttäneitä kohti Per person aged 15+
	milj. € mill. €	milj. € mill. €	€
1990	43 682	913 ²⁾	227
1991	46 831	1 004 ²⁾	246
1992	47 817	1 056 ²⁾	255
1993	46 934	1 000 ²⁾	238
1994	45 994	977 ²⁾	230
1995	49 158	975 ²⁾	226
1996	49 285	989 ²⁾	214
1997	52 785	1 050 ²⁾	229
1998	55 027	1 053 ²⁾	244
1999	58 148	1 011 ²⁾	251
2000	60 800 ²⁾	1 049 ²⁾	247
2001	64 165 ²⁾	1 088 ^{1) 2)}	245
2002	66 598 ²⁾	1 102 ^{1) 2)}	258

1) Ei sisällä savukepaperia. – Excluding cigarette paper.

2) Uudistetun kansantalouden tilinpidon ennakkotieto – Preliminary data from revised national accounts

12 Verolliseen kulutukseen toimitettujen tupakkatuotteiden vähittäismyyntiarvo¹⁾ ja tupakkaveron määrä vuosina 1980–2002
Value of retail sales¹⁾ and amount of tobacco excise of tobacco products delivered for taxable consumption, 1980–2002

Vuosi Year	Savukkeet Cigarettes	Sikarit Cigars	Piippu- ja savuke- tupakka Pipe and cigarette tobacco	Nuuska ja puru- tupakka Snuff and chewing tobacco	Yhteensä Total	Yhteensä Total
	milj. € mill. €	milj. € mill. €	milj. € mill. €	milj. € mill. €	milj. € mill. €	milj. € mill. €
Vähittäismyyntiarvo – Value of retail sales						
1980	343,1	6,2	14,0	.	363,3	
1981	363,0	6,5	16,1	.	385,6	
1982	429,3	7,0	20,3	.	456,6	
1983	500,4	8,1	22,3	0,5	531,3	
1984	559,9	9,3	23,9	0,5	593,6	
1985	539,8	11,2	23,9	0,6	575,5	
1986	604,9	12,7	23,2	0,6	641,4	
1987	681,5	14,6	24,2	0,6	720,9	
1988	733,2	15,7	23,8	0,6	773,4	
1989	832,7	17,9	25,3	0,6	876,5	
1990	837,3	19,5	25,5	0,7	882,9	
1991	896,3	19,3	33,1	0,7	949,3	
1992	937,0	19,0	45,0	0,8	1001,7	
1993	858,9	17,2	60,2	0,8	937,1	
1994	837,1	15,6	58,7	0,8	912,2	
1995	823,6	23,9	61,4	0,1 ²⁾	909,1	
1996	760,2	25,1	78,1	.	863,3	
1997	821,7	25,6	80,0	.	927,3	
1998	857,2	28,5	89,3	.	974,9	
1999	873,8	31,7	104,8	.	1010,3	
2000	858,8	35,0	84,4	.	978,1	
2001	912,3	37,8	93,5	.	1043,6	
2002	929,0	41,0	91,0	.	1061,0	
Tupakkavero – Tobacco excise						
1980	193,2	2,7	5,9	0,1	201,8	205,8 ³⁾
1981	206,3	2,9	7,1	0,1	216,4	220,7 ³⁾
1982	237,0	2,9	8,5	0,1	248,5	265,2 ³⁾
1983	264,5	2,5	8,6	0,1	275,8	283,6 ³⁾
1984	290,7	2,8	8,8	0,2	302,5	292,9 ³⁾
1985	277,6	3,3	8,6	0,2	289,7	306,1 ³⁾
1986	311,1	3,8	8,3	0,2	323,4	326,4 ³⁾
1987	350,5	4,4	8,7	0,2	363,7	356,9 ³⁾
1988	382,1	4,8	8,7	0,2	395,8	400,7 ³⁾
1989	436,5	5,5	9,3	0,2	451,5	438,9 ³⁾
1990	438,9	6,0	9,4	0,2	454,5	474,9 ³⁾
1991	470,5	5,9	12,2	0,3	488,8	534,0 ³⁾
1992	507,7	5,8	18,0	0,3	531,8	499,4 ³⁾
1993	478,0	5,3	26,5	0,3	510,0	533,7 ³⁾
1994	465,1	4,8	25,8	0,3	496,1	531,0 ³⁾
1995	479,1	4,8	29,5	0,1 ²⁾	513,4	518,9 ³⁾
1996	448,8	5,5	39,6	.	494,0	532,5 ³⁾
1997	482,4	5,6	40,4	.	528,5	547,0 ³⁾
1998	501,5	6,3	46,6	.	554,4	567,9 ³⁾
1999	509,7	7,0	54,7	.	571,3	566,3 ³⁾
2000	500,5	7,7	45,2	.	553,4	575,8 ³⁾
2001	530,5	8,3	50,2	.	589,1	597,1 ³⁾
2002	542,0	9,0	49,0	.	600,0	599,9 ³⁾

1) Vuosina 1980–1994: Kotimaisten tupakkatuotteiden vähittäismyyntiarvo. – 1980–1994: Value of retail sales of Finnish tobacco products.

2) Tammi-helmikuu 1995. – Data on January–February 1995.

3) Valtion valmisteveromomentin koko verokertymä – State budget total tax revenue.

13 Verojen osuudet (%) tupakkatuotteiden keskimääräisestä vähittäismyyntihinnasta¹⁾ vuosina 1985–2002
Average retail prices of tobacco products¹⁾; proportions (%) accounted for by taxes, 1985–2002

Hinnanmuutos alkaen Change in price	Vähittäismyyntihinta Retail price €	Verot – Taxes		
		Arvonlisävero ²⁾ Valueadded tax ²⁾ %	Vero Tax %	Lisävero Additional tax %
Savukkeet (20 kpl) – Cigarettes (20 pcs)				
1.1.1985	1,62	16,00	40,00	11,42
16.9.1985	1,68	16,00	40,00	11,42
1.6.1986	1,77	16,00	40,00	11,42
10.4.1987	1,84	16,00	40,00	11,42
11.1.1988	1,95	16,00	40,00	11,42
16.5.1988	2,07	16,00	40,00	12,42
22.12.1988	2,12	16,00	40,00	12,42
1.6.1989	2,15	16,50	40,00	12,42
1.1.1990	2,35	17,00	40,00	12,42
1.7.1990	2,46	17,00	40,00	12,42
1.1.1991	2,67	17,50	40,00	12,42
1.12.1991	2,78	18,03	40,00	13,35
1.9.1992	2,96	18,03	40,00	10,00
1.3.1993	3,11	18,03	40,00	10,00
1.6.1994	3,18	18,03	40,00	10,00
1.1.1995	3,35 ³⁾	18,03	50,00	12,61 €/1 000 kpl
1.12.1996	3,53 ³⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl
1.1.1997	3,62 ³⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl
1.1.1998	3,70 ³⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl
1.4.1999	3,78 ³⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl
1.2.2000	3,78 ³⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl
1.6.2000	3,87 ³⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl
1.1.2001	4,00 ³⁾	18,03	50,00	15,14 €/1 000 kpl
1.1.2002	4,00 ³⁾	18,03	50,00	15,13 €/1 000 kpl
Sikarit (10 kpl) – Cigars (10 pcs)				
1.1.1985	2,10	16,00	30,00	0,02
16.9.1985	2,19	16,00	30,00	0,02
1.6.1986	2,27	16,00	30,00	0,02
10.4.1987	2,44	16,00	30,00	0,02
11.1.1988	2,61	16,00	30,00	0,02
16.5.1988	2,78	16,00	30,00	0,60
22.12.1988	2,86	16,00	30,00	0,60
1.6.1989	2,94	16,50	30,00	0,60
1.1.1990	3,20	17,00	30,00	0,60
1.7.1990	3,36	17,00	30,00	0,60
1.1.1991	3,53	17,50	30,00	0,60
1.12.1991	3,53	18,03	30,00	0,60
1.9.1992	3,53	18,03	30,00	0,60
1.3.1993	3,53	18,03	30,00	0,60
1.6.1994	3,53	18,03	30,00	0,60
1.1.1995	3,53	18,03	20,00	
1.1.1996	4,37	18,03	22,00	
12.5.1997	4,71	18,03	22,00	
15.1.1998	4,71	18,03	22,00	
1.4.1999	5,05	18,03	22,00	
1.2.2000	5,28	18,03	22,00	
1.6.2000	5,55	18,03	22,00	
1.1.2001	5,55	18,03	22,00	
1.1.2002	4,58	18,03	22,00	

13 Verojen osuudet (%) tupakkatuotteiden keskimääräisestä vähittäismyyntihinnasta¹⁾ vuosina 1985–2002
Average retail prices of tobacco products¹⁾; proportions (%) accounted for by taxes, 1985–2002

Hinnanmuutos alkaen Change in price	Vähittäismyyntihinta Retail price	Verot – Taxes		
		Arvonlisävero ²⁾ Valueadded tax ²⁾	Vero Tax	Lisävero Additional tax
	€	%	%	%
Piippu- ja savuketupakka (40g) – Pipe and cigarette tobacco (40g)				
1.1.1985	1,41	16,00	30,00	6,01
16.9.1985	1,46	16,00	30,00	6,01
1.6.1986	1,53	16,00	30,00	6,01
10.4.1987	1,61	16,00	30,00	6,01
11.1.1988	1,67	16,00	30,00	6,01
16.5.1988	1,77	16,00	30,00	6,70
22.12.1988	1,84	16,00	30,00	6,70
1.6.1989	1,85	16,50	30,00	6,70
1.1.1990	2,02	17,00	30,00	6,70
1.7.1990	2,10	17,00	30,00	6,70
1.1.1991	2,30	17,50	30,00	6,70
1.12.1991	2,41	18,03	30,00	7,63
1.9.1992	2,83	18,03	30,00	14,00
1.3.1993	2,93	18,03	30,00	14,00
1.6.1994	2,99	18,03	30,00	14,00
1.1.1995	3,25	18,03	48,00	–
1.1.1996	3,30	18,03	48,00	2,02 €/kg
12.5.1997	3,40	18,03	48,00	2,02 €/kg
15.1.1998	5,52 ⁴⁾	18,03	48,00	2,02 €/kg
1.4.1999	5,72 ⁴⁾	18,03	48,00	2,02 €/kg
1.2.2000	6,12 ⁴⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg
1.6.2000	6,16 ⁴⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg
1.1.2001	6,16 ⁴⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg
1.1.2002	6,16 ⁴⁾	18,03	48,00	3,62 €/kg
Savukkeiksi käärittävä tupakka⁵⁾ (30g) – Tobacco for hand rolled cigarettes⁵⁾ (30g)				
15.1.1998	2,52 ⁵⁾	18,03	50,00	2,02 €/kg
1.4.1999	2,69 ⁵⁾	18,03	50,00	2,02 €/kg
1.2.2000	2,86 ⁵⁾	18,03	50,00	3,62 €/kg
1.6.2000	2,86 ⁵⁾	18,03	50,00	3,62 €/kg
1.1.2001	2,86 ⁵⁾	18,03	50,00	3,62 €/kg
1.1.2002	2,86 ⁵⁾	18,03	50,00	3,62 €/kg

1) Tullihallituksen laskemat verotusarvot – Taxable values calculated by the National board of Customs

2) 1985–1994 Liikevaihtovero – 1985–1994 Turnover tax

3) Kysytyimmän hintaluokan savuke – The cigarette in the price class most in demand

4) Sisältää savukkeiksi käärittävän tupakan – Includes tobacco for hand rolled cigarettes

5) Kysytyimmän hintaluokan savukkeiksi käärittävä tupakka – Tobacco for hand rolled cigarettes in the price class most in demand

14 Verolliseen kulutukseen toimitettujen tupakkatuotteiden keskimääräinen vähittäismyyntihinta¹⁾ neljännesvuosittain vuosina 2001 ja 2002
Average retail prices¹⁾ of tobacco products delivered for taxable consumption quarterly in 2001 and 2002

Vuosi Year	Kuukausi Month	Keskimääräinen vähittäismyyntihinta (€) – Average retail price (€)					
		Savukkeet Cigarettes	Kysytyimmän hintaluokan savukkeiden hinta ²⁾ The price of the cigarettes in the price class most in demand ²⁾	Sikarit Cigars	Piippu- ja savuke- tupakka ³⁾ Pipe and cigarette tobacco ³⁾	Piippu- ja savuketupakan keskimääräinen vähittäis- myyntihinta ²⁾ The average retail price of pipe and cigarette tobacco ²⁾	Kysytyimmän hintaluokan savukkeiksi käärittävän tupakan hinta ²⁾ The price of the tobacco for hand-rolled cigarettes in the price class most in demand ²⁾
		20 kpl 20 pcs	20 kpl 20 pcs	10 kpl 10 pcs	30 g	40 g	30 g
2001 ⁴⁾							
	I–XII	3,77	4,00	4,57	2,99	6,16	2,86
	I–III	3,75	4,00	4,09	2,94	6,16	2,86
	IV–VI	3,76	4,00	4,53	2,94	6,16	2,86
	VII–IX	3,78	4,00	5,10	2,99	6,16	2,86
	X–XII	3,80	4,00	4,49	2,97	6,16	2,86
2002 ⁴⁾							
	I–XII	3,77	4,00	4,74	2,89	6,16	2,86
	I–III	3,79	4,00	4,58	2,97	6,16	2,86
	IV–VI	3,79	4,00	4,71	2,88	6,16	2,86
	VII–IX	3,76	4,00	4,78	2,88	6,16	2,86
	X–XII	3,75	4,00	4,88	2,85	6,16	2,86

1) Laskettu Tullihallituksesta saatujen vähittäismyyntihintojen sekä kappale-/grammamäärien mukaan.
 Calculated according to the retail sales prices and quantity/gram figures obtained from the National Board of Customs.

2) Lähde: Tullihallitus, veroyksikkö. – Source: National Board of Customs, tax unit.

3) Sisältää savukkeiksi käärittävän tupakan. – Includes tobacco for hand-rolled cigarettes.

4) Hinnankorotukset tammikuussa 2001 ja tammikuussa 2002. – Price increases in January 2001 and in January 2002.

Väestön tupakointitiedot – Smoking habits of the population

15 Päivittäin tupakoivien osuudet (%) vuosina 1979–2002 sukupuolen ja iän mukaan Proportion of daily smokers (%) in 1979–2002 by sex and age

Vuosi Year	Miehet – Males					Naiset – Females					Yhteensä Total
	Ikä – Age					Ikä – Age					
	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	
1979	37	38	31	36	2 548	28	22	10	18	2 377	27
1980	29	41	30	35	2 431	21	21	10	17	2 332	26
1981	30	41	31	36	2 097	24	24	10	19	2 012	27
1982	25	37	28	32	2 102	21	21	9	16	1 911	24
1983	22	36	29	32	1 964	22	25	10	19	2 023	25
1984	28	39	30	34	1 749	18	24	9	17	2 073	25
1985	27	37	28	32	1 637	16	18	8	14	1 781	23
1986	30	39	27	33	1 902	25	22	10	18	2 187	25
1987	28	39	29	33	1 873	23	26	13	21	2 170	27
1988	31	39	28	33	1 884	22	25	12	20	2 001	27
1989	30	38	29	33	1 853	25	22	13	19	2 024	26
1990	28	36	30	32	1 811	23	23	14	20	2 001	26
1991	27	38	31	33	1 783	28	26	13	22	2 026	27
1992	30	36	30	33	1 733	23	25	14	20	1 981	26
1993	27	35	27	30	1 610	22	23	12	19	1 863	24
1994	26	30	25	27	1 669	22	21	14	19	1 831	23
1995	23	36	26	29	1 688	23	23	15	20	1 956	24
1996	23	31	26	27	1 669	23	20	14	18	1 928	22
1997	23	34	28	30	1 588	21	22	17	20	1 928	24
1998	25	36	27	30	1 689	23	25	15	20	1 816	25
1999	18	31	28	27	1 538	21	24	15	20	1 833	23
2000	22	31	26	27	1 569	22	22	18	20	1 899	23
2001	31	31	26	29	1 589	23	22	16	20	1 880	24
2002	25	29	27	27	1 481	23	20	17	20	1 778	23

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytyminen (AVTK), Kansanterveyslaitos, 1979–2002
Source: Health Behavior among Finnish Adult Population, National Public Health Institute, 1979–2002

16 Päivittäin tupakoivien eläkeikäisten osuudet (%) vuosina 1985–2001 sukupuolen ja iän mukaan Proportion of elderly people smoking daily (%) in 1985–2001 by sex and age

Vuosi Year	Miehet – Males						Naiset – Females					
	Ikä – Age						Ikä – Age					
	65–69	70–74	75–79	80–84	Yhteensä Total	N	65–69	70–74	75–79	80–84	Yhteensä Total	N
1985	17	15	10	..	15	648	6	5	3	..	5	683
1987	17	20	14	..	17	786	6	5	4	..	5	783
1989	18	16	11	..	16	783	7	6	3	..	6	779
1993	20	10	9	7	14	784	8	8	4	3	7	760
1997	17	11	8	4	12	953	6	7	3	1	5	933
1999	12	11	13	5	11	858	7	5	4	4	5	936
2001	13	16	6	7	12	993	7	3	6	4	5	956

Lähde: Kansanterveyslaitos: "Eläkeikäisen väestön terveystietäytyminen" tutkimus 1985–2001.
Source: National Public Health Institute: "Health Behaviour among Finnish Elderly" Research 1985–2001.

17 Päivittäin tupakoivien 14-, 16- ja 18 -vuotiaiden osuudet (%) vuosina 1977–2001 sukupuolen ja iän mukaan
Daily smokers aged 14, 16 and 18 years; proportions (%) by age and sex in 1977–2001

Vuosi Year	Pojat – Boys					Tytöt – Girls					Yhteensä Total
	Ikä – Age					Ikä – Age					
	14	16	18	Yhteensä Total	N	14	16	18	Yhteensä Total	N	
1977	11	30	41	27	1 078	15	27	32	25	1 044	26
1979	9	25	33	23	1 616	9	25	26	20	1 626	21
1981	15	30	36	27	1 542	12	25	26	21	1 601	24
1983	15	27	34	25	1 331	13	23	25	20	1 500	23
1985	13	28	32	24	1 248	10	25	25	20	1 393	22
1987	14	33	37	28	3 445	10	28	32	23	3 887	26
1989	16	36	38	30	1 051	13	29	29	24	1 218	27
1991	14	32	36	27	3 097	15	27	28	23	3 712	25
1993	15	29	35	26	3 400	13	26	25	21	3 953	24
1995	12	30	36	26	3 480	13	26	27	22	4 083	24
1997	14	26	33	24	3 382	17	27	28	24	4 141	24
1999	12	28	34	24	3 409	17	29	29	25	3 961	25
2001	13	29	33	25	3 268	15	31	31	26	4 024	25

Lähde: Tampereen yliopiston terveystieteen laitos: "Nuorten terveystapatutkimus."
 Source: Tampere School of Public Health: "Adolescent Health and Lifestyle survey."

18 14- ja 16-vuotiaiden päivittäin tupakoivien tupakkaostot (%) vuosina 1977–2001
Purchases of tobacco by daily smokers (%) in 1977–2001 at the age of 14 and 16

Vuosi Year	Tupakan ostopaikka – Place of purchasing tobacco									
	Kioski Kiosk		Kauppa Shop		Kaverit Friends		Muu Other ¹⁾		N	
	Ikä – Age		Ikä – Age		Ikä – Age		Ikä – Age			
	14	16	14	16	14	16	14	16	14	16
1977	71	67	59	84	18	14	18	14	93	208
1979	64	84	52	78	30	12	9	13	100	276
1981	68	79	39	67	28	12	5	10	140	294
1983	69	90	40	78	22	13	11	13	124	228
1985	72	89	38	78	22	11	10	14	97	251
1987	76	88	37	78	22	10	9	15	247	741
1989	78	90	44	81	19	10	12	17	114	238
1991	79	88	45	86	29	13	24	21	364	663
1993	72	87	39	80	32	15	17	17	343	695
1995	73	86	39	76	38	21	14	15	301	743
1997	61	69	16	38	44	28	30	24	382	663
1999	49	61	17	35	45	34	29	38	360	703
2001	46	58	19	33	48	36	31	41	367	592

1) Sisältää vanhemmat, aikuiset. – Includes parents, adults.

Lähde: Tampereen yliopiston terveystieteen laitos: "Nuorten terveystapatutkimus."
 Source: Tampere School of Public Health: "Adolescent Health and Lifestyle survey."

19 Päivittäisten tupakointikertojen keskiarvo päivittäin tupakoivilla vuosina 1979–2002 sukupuolen ja iän mukaan
Mean of daily smoking frequency among daily smokers in 1979–2002 by sex and age

Vuosi Year	Miehet – Males					Naiset – Females					
	Ikä – Age					Ikä – Age					
	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	Yhteensä Total
1979	14	20	20	19	853	11	14	14	13	403	17
1980	14	19	20	19	799	10	13	14	13	368	17
1981	15	20	19	19	708	12	14	14	14	356	17
1982	14	20	20	18	651	11	14	14	13	292	17
1983	15	19	18	18	585	11	14	14	13	351	16
1984	16	20	19	19	557	11	14	17	14	331	17
1985	15	20	22	20	481	11	13	15	13	243	17
1986	15	19	22	19	587	11	13	14	13	375	16
1987	15	19	21	19	555	10	14	13	13	425	16
1988	15	20	19	19	623	13	13	15	13	403	17
1989	16	19	20	19	607	13	13	14	13	384	17
1990	15	19	21	19	582	11	14	15	14	398	17
1991	16	19	20	19	590	11	14	14	13	436	17
1992	14	19	22	19	566	11	14	16	14	395	17
1993	15	19	20	19	481	11	13	16	13	344	16
1994	15	19	20	19	446	11	13	15	13	340	16
1995	15	18	19	18	489	11	13	15	13	380	16
1996	15	18	22	19	453	12	13	14	13	349	16
1997	13	18	19	18	466	10	13	14	13	378	16
1998	16	18	20	18	505	12	12	13	13	370	16
1999	17	17	19	18	414	10	13	14	13	368	16
2000	17	18	18	18	419	11	13	14	13	382	15
2001	14	17	19	17	456	11	13	13	12	368	15
2002	15	18	20	18	405	11	12	13	12	353	15

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen (AVTK), Kansanterveyslaitos, 1979–2002
 Source: Health Behavior among Finnish Adult Population, National Public Health Institute, 1979–2002

20 Päivittäin tupakoivien halu lopettaa tupakointi (%) vuosina 1979–2002 sukupuolen ja iän mukaan
Desire to quit daily smoking (%) in 1979–2002 by sex and age

Vuosi Year	Miehet – Males					Naiset – Females					
	Ikä – Age					Ikä – Age					
	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	Yhteensä Total
1979	57	65	55	60	895	64	62	58	62	424	61
1980	56	63	53	59	853	55	67	68	64	385	61
1981	64	67	58	64	727	53	62	64	60	366	63
1982	47	59	58	57	664	59	74	55	66	301	60
1983	46	60	63	59	617	60	73	52	66	375	62
1984	46	67	54	60	585	51	67	68	64	351	61
1985	51	59	54	56	517	48	58	56	56	254	56
1986	46	57	54	54	624	46	65	58	59	396	56
1987	50	57	49	53	617	47	57	61	56	457	54
1988	50	61	57	58	626	48	58	71	58	406	58
1989	46	64	55	58	616	48	63	47	56	382	57
1990	51	58	53	55	579	46	56	57	54	400	55
1991	52	61	54	58	593	42	58	64	55	434	57
1992	54	61	59	59	566	49	56	61	56	395	57
1993	51	63	60	60	481	51	63	64	61	344	60
1994	48	59	49	53	447	58	61	58	60	340	56
1995	49	58	51	54	490	55	65	57	61	378	57
1996	58	55	57	56	448	43	58	51	52	347	55
1997	50	56	54	54	464	42	55	56	53	379	54
1998	58	59	61	60	504	44	57	62	56	366	58
1999	50	57	52	54	413	43	53	50	49	367	51
2000	48	60	61	59	416	55	62	54	58	381	58
2001	45	58	54	54	455	48	62	56	57	367	56
2002	42	54	54	52	404	52	57	50	53	351	53

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen (AVTK), Kansanterveyslaitos, 1979–2002
 Source: Health Behavior among Finnish Adult Population, National Public Health Institute, 1979–2002

21 Kuluneen vuoden aikana tupakoinnin lopettamisyrityksen tehneiden osuus päivittäin tupakoivista (%) vuosina 1985–2002 sukupuolen ja iän mukaan¹⁾

Proportion of persons having attempted to give up daily smoking (%) during the past year in 1985–2002 by sex and age¹⁾

Vuosi Year	Miehet – Males					Naiset – Females					
	Ikä – Age					Ikä – Age					
	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	Yhteensä Total
1985	38	21	15	23	515	35	31	21	30	252	25
1986	32	21	12	21	621	44	33	21	34	396	26
1987	34	25	12	23	613	45	26	20	29	451	26
1988	31	21	16	22	620	42	27	24	29	402	25
1989	47	19	15	23	609	41	25	15	27	385	24
1990	35	25	13	23	582	35	23	23	26	395	24
1991	33	21	18	22	585	43	25	23	28	426	25
1992	40	22	11	22	562	49	24	19	28	391	24
1993	49	27	19	28	475	46	26	15	28	343	28
1994	42	24	16	24	449	53	33	20	34	339	28
1995	38	22	14	22	489	49	32	23	33	374	27
1996	39	23	13	21	446	39	24	14	24	346	23
1997	56	28	17	27	461	59	35	27	37	376	32
1998	60	34	30	36	503	63	42	32	43	369	39
1999	46	30	22	28	409	64	39	34	42	362	35
2000	33	35	22	30	421	64	42	26	40	381	35
2001	52	33	26	34	453	65	48	33	47	365	39
2002	53	36	24	33	405	59	49	30	44	352	38

1) Lopettamisyritys alle 1 kk sitten, 1–6 kk sitten sekä 6 kk–1 vuosi sitten – Attempted to give up smoking during the past month, 1–6 months ago and from 6 months to one year ago.

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytyminen (AVTK), Kansanterveyslaitos, 1979–2002
Source: Health Behavior among Finnish Adult Population, National Public Health Institute, 1979–2002

22 Tupakoinnin terveyshaitoista huolestuneiden¹⁾ päivittäin tupakoivien osuus (%) vuosina 1989–2002 sukupuolen ja iän mukaan

Concern for health damages of smoking¹⁾ among daily smokers (%) in 1989–2002 by sex and age

Vuosi Year	Miehet – Males					Naiset – Females					
	Ikä – Age					Ikä – Age					
	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	Yhteensä Total
1989	65	76	71	73	616	68	80	75	76	388	74
1993	78	80	76	78	484	75	90	81	84	344	81
1994	60	80	76	75	452	84	86	81	84	341	79
1995	67	72	73	72	490	73	85	84	82	380	76
1996	66	72	73	71	448	60	57	78	77	347	74
1997	59	75	71	71	464	71	85	88	83	378	77
1998	67	77	76	75	504	71	82	88	81	368	78
1999	58	76	81	76	416	79	82	84	82	368	79
2000	54	78	81	76	424	76	84	80	81	383	78
2001	64	80	80	77	455	73	83	81	80	370	78
2002	64	77	74	73	406	69	85	83	81	352	77

1) Hyvin huolissaan ja hieman huolissaan olevat. – Wery worried and a little worried

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytyminen (AVTK), Kansanterveyslaitos, 1979–2002
Source: Health Behavior among Finnish Adult Population, National Public Health Institute, 1979–2002

23 Ei koskaan säännöllisesti tupakoineiden osuus (%) vuosina 1979–2002 sukupuolen ja iän mukaan
Proportion of people never having smoked regularly (%) in 1979–2002 by sex and age

Vuosi Year	Miehet – Males					Naiset – Females					
	Ikä – Age					Ikä – Age					
	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	Yhteensä Total
1979	49	34	27	34	2 506	60	62	80	69	2 298	51
1980	59	33	28	36	2 377	67	61	83	71	2 266	53
1981	60	35	32	38	2 040	66	59	80	68	1 907	53
1982	67	38	34	41	2 053	70	64	83	72	1 813	56
1983	68	38	31	40	1 937	70	59	79	68	1 934	54
1984	64	36	33	41	1 717	74	58	81	69	1 989	56
1985	67	37	30	42	1 621	75	60	78	69	1 756	56
1986	64	35	31	40	1 883	67	58	78	67	2 150	54
1987	66	37	36	43	1 837	70	54	76	65	2 131	55
1988	61	39	34	42	1 865	68	55	76	64	1 965	53
1989	63	38	34	42	1 824	65	60	78	67	1 977	55
1990	65	44	33	44	1 792	69	57	73	65	1 971	55
1991	64	40	34	43	1 768	63	55	72	62	1 987	53
1992	60	38	35	41	1 695	66	52	72	62	1 946	53
1993	64	40	35	43	1 585	68	59	75	66	1 833	55
1994	65	45	35	45	1 646	68	58	72	65	1 813	55
1995	65	40	34	43	1 669	67	54	67	62	1 926	53
1996	68	46	34	45	1 633	68	60	68	64	1 889	55
1997	69	43	33	43	1 567	72	58	64	63	1 902	54
1998	70	41	34	43	1 673	70	55	66	62	1 785	53
1999	73	46	38	48	1 508	73	57	65	63	1 796	56
2000	72	44	37	46	1 543	69	60	63	63	1 871	55
2001	60	47	33	43	1 568	67	57	63	61	1 837	53
2002	66	47	34	44	1 452	70	60	59	61	1 750	53

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveystietäytyminen (AVTK), Kansanterveyslaitos, 1979–2002
 Source: Health Behavior among Finnish Adult Population, National Public Health Institute, 1979–2002

24 Ei koskaan säännöllisesti tupakoineiden eläkeikäisten osuus (%) vuosina 1985–2001 sukupuolen ja iän mukaan
Proportion of elderly people never having smoked regularly (%) in 1985–2001 by sex and age

Vuosi Year	Miehet – Males					Naiset – Females						
	Ikä – Age					Ikä – Age						
	65–69	70–74	75–79	80–84	Yhteensä Total	N	65–69	70–74	75–79	80–84	Yhteensä Total	N
1985	30	34	35	..	33	627	84	91	92	..	89	659
1987	23	29	36	..	28	738	85	87	91	..	87	737
1989	26	29	37	..	30	744	84	87	88	..	86	743
1993	27	27	32	44	30	990	82	83	85	92	85	946
1995	33	23	31	43	30	965	77	87	82	92	84	937
1997	32	33	24	32	31	890	82	80	83	92	83	878
1999	36	29	24	39	32	806	84	82	86	88	84	881
2001	39	37	28	36	36	944	78	79	80	86	80	900

Lähde: Kansanterveyslaitos: "Eläkeikäisen väestön terveystietäytyminen" tutkimus 1985–2001.
 Source: National Public Health Institute: "Health Behaviour among Finnish Elderly" Research 1985–2001.

25 Tupakoinnin lopettaneet (%) vuosina 1979–2002 sukupuolen ja iän mukaan¹⁾
Proportion of persons having stopped smoking (%) in 1979–2002 by sex and age¹⁾

Vuosi Year	Miehet – Males					Naiset – Females					Yhteensä Total
	Ikä – Age					Ikä – Age					
	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	
1979	9	22	35	25	2 548	8	12	8	10	2 377	17
1980	8	21	33	23	2 431	8	14	6	10	2 332	16
1981	7	19	31	21	2 097	7	14	7	10	2 012	16
1982	6	22	30	22	2 102	5	13	6	9	1 911	16
1983	6	20	30	21	1 964	4	13	8	10	2 023	15
1984	5	21	29	20	1 749	5	15	6	10	2 073	14
1985	4	20	28	19	1 637	6	17	10	12	1 781	16
1986	4	21	33	21	1 902	5	15	8	10	2 187	15
1987	4	19	25	17	1 873	4	16	7	11	2 170	14
1988	5	17	28	18	1 884	5	16	9	11	2 001	15
1989	5	18	31	20	1 853	7	13	7	10	2 024	15
1990	5	16	28	18	1 811	5	16	8	11	2 001	15
1991	6	17	27	18	1 783	6	17	10	12	2 026	15
1992	6	20	28	20	1 733	8	18	11	14	1 981	16
1993	6	18	30	20	1 610	5	13	11	11	1 863	15
1994	6	19	32	22	1 669	5	17	11	12	1 831	17
1995	7	18	33	22	1 688	6	19	14	14	1 956	18
1996	5	17	36	23	1 669	6	17	15	14	1 928	18
1997	5	17	34	23	1 588	5	16	17	14	1 928	18
1998	3	19	34	23	1 689	5	17	16	14	1 816	18
1999	5	18	31	21	1 538	4	16	17	14	1 833	17
2000	5	21	33	24	1 569	5	16	17	14	1 899	19
2001	5	18	36	23	1 589	7	17	19	16	1 880	19
2002	4	18	34	23	1 481	4	15	19	15	1 778	19

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen (AVTK), Kansanterveyslaitos, 1979–2002
 Source: Health Behavior among Finnish Adult Population, National Public Health Institute, 1979–2002

26 Tupakoinnin lopettaneet eläkeikäiset (%) vuosina 1985–2001 sukupuolen ja iän mukaan¹⁾
Proportion of elderly people having stopped smoking (%) in 1985–2001 by sex and age¹⁾

Vuosi Year	Miehet – Males					Naiset – Females					Yhteensä Total	N
	Ikä – Age					Ikä – Age						
	65–69	70–74	75–79	80–84	Yhteensä Total	65–69	70–74	75–79	80–84	Yhteensä Total		
1985	42	41	43	..	42	648	9	3	4	..	6	683
1987	50	44	40	..	46	786	6	7	5	..	6	783
1989	47	43	39	..	44	779	6	6	8	..	7	785
1993	50	54	53	43	51	1 033	8	10	10	5	8	1 002
1995	40	58	47	43	47	989	11	6	12	6	9	970
1997	42	44	54	47	47	953	11	9	13	4	10	933
1999	43	46	51	43	46	858	7	11	9	7	9	936
2001	44	42	56	51	47	993	12	15	12	8	12	956

1) Lopettaneet 1–12 kk ja yli 1v. sitten. – Stopped for 1–12 months and over a year ago.

Lähde: Kansanterveyslaitos: "Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen" tutkimus 1985–2001.
 Source: National Public Health Institute: "Health Behaviour among Finnish Elderly" Research 1985–2001.

Nuuskan käyttö – Use of snuff

27 Nuuskaavien osuudet (%) vuosina 2000, 2001 ja 2002 sukupuolen ja iän mukaan Current users of snuff (%) in 2000, 2001 and in 2002 by sex and age

Nuuskan käyttö Using snuff		Miehet – Males					Naiset – Females					Yhteensä Total
		Ikä – Age					Ikä – Age					
		15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	
Päivittäin Daily	2000	3	2	0	1	1 554	0	0	0	0	1 890	1
	2001	2	1	0	1	1 564	0	0	0	0	1 842	1
	2002	3	2	0	1	1 454	1	0	0	0	1 745	1
Satunnaisesti Occasionally	2000	5	2	0	2	1 554	1	0	0	0	1 890	1
	2001	10	3	0	3	1 564	0	0	0	0	1 842	1
	2002	6	3	0	2	1 454	1	0	0	0	1 745	1

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen (AVTK), Kansanterveyslaitos, 1979–2002
Source: Health Behavior among Finnish Adult Population, National Public Health Institute, 1979–2002

Altistuminen ympäristön tupakansavulle – Exposure to the environmental tobacco smoke

28 Niiden henkilöiden osuus (%), joiden kotona kukaan ei tupakoi vuosina 1985–2002 sukupuolen ja iän mukaan Proportions of persons at whose home no one smokes (%) in 1985–2002 by sex and age

Vuosi Year	Miehet – Males					Naiset – Females					Yhteensä Total
	Ikä – Age					Ikä – Age					
	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	
1985	63	63	69	65	1 637	66	71	77	72	1 781	68
1986	56	62	70	63	1 902	61	67	77	69	2 187	66
1987	63	62	69	64	1 873	66	67	72	68	2 170	67
1988	60	65	69	65	1 884	66	70	77	71	2 001	68
1989	60	66	70	66	1 853	68	73	75	73	2 024	70
1990	71	70	69	70	1 811	66	74	76	74	2 001	72
1991	65	66	68	66	1 783	66	74	76	73	2 026	70
1992	62	68	68	66	1 733	72	74	78	75	1 981	71
1993	64	67	70	68	1 610	66	73	81	75	1 863	71
1994	67	75	74	73	1 669	73	79	81	78	1 831	76
1995	72	70	76	73	1 688	72	80	79	78	1 956	76
1996	70	72	72	72	1 669	71	80	83	80	1 928	76
1997	72	72	73	73	1 588	74	81	80	79	1 928	76
1998	68	71	76	72	1 689	71	77	82	78	1 816	75
1999 ¹⁾	69	75	71	71	1 519	72	76	78	76	1 808	74
2000 ¹⁾	64	71	72	70	1 549	70	75	76	75	1 867	73
2001 ¹⁾	61	72	77	72	1 562	69	76	78	75	1 857	74
2002 ¹⁾	69	75	70	72	1 456	67	77	77	75	1 771	74

1) Kysymystä muutettu aikaisemmista vuosista. – The question was changed from the previous years.

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen (AVTK), Kansanterveyslaitos, 1979–2002
Source: Health Behavior among Finnish Adult Population, National Public Health Institute, 1979–2002

29 Kodin ulkopuolella työskentelevien altistuminen tupakansavulle työpaikalla päivittäin vähintään tunnin ajan (%) vuosina 1985–2002 sukupuolen ja iän mukaan ¹⁾
Proportion of persons working outside home exposed to tobacco smoke at workplace daily for at least one hour in 1985–2002 by sex and age ¹⁾

Vuosi Year	Miehet – Males					Naiset – Females					Yhteensä Total
	Ikä – Age					Ikä – Age					
	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	15–24	25–44	45–64	Yhteensä Total	N	
1985	24	44	39	38	1 401	15	25	22	22	1 351	30
1986	28	49	40	42	1 617	20	22	22	22	1 668	32
1987	28	45	35	38	1 590	21	23	20	22	1 674	30
1988	26	44	39	39	1 604	20	20	22	21	1 568	30
1989	23	43	36	37	1 572	16	18	22	19	1 575	28
1990	24	37	36	34	1 553	19	20	19	19	1 602	27
1991	19	38	35	34	1 542	15	18	18	18	1 618	25
1992	20	32	37	31	1 437	13	15	18	16	1 551	23
1993	17	32	35	30	1 315	13	15	14	14	1 438	22
1994	18	26	27	25	1 352	12	12	11	12	1 381	18
1995	12	19	19	18	1 318	10	7	12	9	1 446	13
1996	12	21	20	19	1 303	9	9	6	8	1 415	13
1997	12	21	17	18	1 264	8	6	7	7	1 431	12
1998	13	21	19	18	1 388	8	7	10	9	1 359	13
1999	12	18	17	16	1 269	8	5	7	6	1 447	11
2000	12	14	17	15	1 278	6	6	7	6	1 485	10
2001	10	13	18	14	1 314	8	7	6	7	1 450	10
2002	10	13	18	14	1 233	8	5	6	6	1 393	10

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen (AVTK), Kansanterveyslaitos, 1979–2002
 Source: Health Behavior among Finnish Adult Population, National Public Health Institute, 1979–2002

30 Kodin ulkopuolella työskentelevien henkilöiden tupakoinnin järjestäminen työpaikalla (%) vuosina 1995–2002 sukupuolen mukaan ¹⁾
Organisation of smoking at work of persons working outside the home (%) in 1995–2002 by sex ¹⁾

Vuosi Year	Järjestely – Arrangement									
	Kukaan ei tupakoi No one smokes		Sallittu vain erityisessä tupakkahuoneessa Permitted only in a separate smoking room		Sallittu tupakkahuoneessa ja yksittäisissä työhuoneissa Permitted in a separate smoking room and in private rooms		Sallittu myös muualla sisätiloissa Permitted also elsewhere inside		N	N
	Miehet Males	Naiset Females	Miehet Males	Naiset Females	Miehet Males	Naiset Females	Miehet Males	Naiset Females	Miehet Males	Naiset Females
1995	30	41	42	47	17	9	11	3	1 164	1 328
1996	25	34	47	56	15	6	12	4	1 109	1 248
1997	26	35	48	56	14	6	13	4	1 096	1 259
1998	26	33	51	59	10	4	14	4	1 235	1 244
1999	29	41	50	53	9	4	12	3	1 126	1 326
2000	27	43	50	50	10	4	13	3	1 126	1 375
2001	26	41	54	53	8	3	12	3	1 181	1 346
2002	25	41	54	54	9	3	12	2	1 098	1 287
Yhteensä Total	27	38	49	53	12	5	12	3	9 135	10 413

1) Vuodesta 1995 lähtien tupakointi työtiloissa on ollut kiellettyä. – Smoking at workplaces has been prohibited from 1995.

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen (AVTK), Kansanterveyslaitos, 1979–2002
 Source: Health Behavior among Finnish Adult Population, National Public Health Institute, 1979–2002

31 Työssä muiden tupakoinnista (asiakkaiden, työtovereiden) aiheutuvalle tupakansavulle altistuneet (%) vuosina 1997 ja 2000 työpaikan henkilömäärän ja sukupuolen mukaan

Persons having been exposed to tobacco smoke at workplace caused by smoking of others (customers, co-workers) (%) in 1997 and 2000 according to size of workplace and sex

Työpaikan henkilömäärä Number of persons at workplace	Miehet – Males		Naiset – Females		Yhteensä – Total	
	Vuosi – Year		Vuosi – Year		Vuosi – Year	
Altistuminen % Exposure %	1997	2000	1997	2000	1997	2000
1–49 henkilöä – persons						
Altistunut – Exposed	21	20	14	9	18	16
Ei altistunut – Not exposed	79	80	86	91	82	84
N	395	399	275	254	670	653
50– henkilöä – persons						
Altistunut – Exposed	17	14	9	7	12	10
Ei altistunut – Not exposed	83	86	91	93	88	90
N	620	657	811	686	1 431	1 343

Lähde: Työterveyslaitos: "Työ ja terveys v. 1997 ja 2000" haastattelututkimuksen aineisto.
Source: Finnish Institute of Occupational Health: "Work and Health 1997 and 2000" interview survey data.

32 Tupakansavulle työssään altistuneiden osuus työntekijöistä Etelä-Suomen työpaikoilla (n = noin 1 000 työntekijää) vuosina 1994, 1996 ja 1998 (suuret ja keskisuuret työpaikat)

Proportion of employees exposed to environmental tobacco smoke (ETS) at work in workplaces in Southern Finland (n = around 1,000 employees) in 1994, 1996 and 1998 (large and middle-sized workplaces)

Altistuminen (%) – Exposure (%)	Vuosi – Year		
	1994	1996	1998
Ei altistunut – Not exposed	20,7	54,2	70,7
Alle 1 tuntia – Under 1 hour	28,8	28,6	17,5
1–4 tuntia – 1–4 hours	17,7	9,0	8,4
Yli 4 tuntia – Over 4 hours	32,9	8,2	3,4

Lähde/Source: Heloma A. The impact and implementation of the Finnish Tobacco Act. Academic thesis. University of Tampere, Finland, 2003

33 Niiden henkilöiden osuus (%) eri toimialoilla, joiden työtiloissa on esiintynyt tupakansavua vuosina 1997 ja 2000 sukupuolen mukaan (n= 3 200)

Proportions of those in different industries (%) at whose workplaces tobacco smoke has been present in 1997 and 2000 by sex (n= 3 200)

	Vuosi – Year	
	1997	2000
	Naiset/Miehet Females/Males	Naiset/Miehet Females/Males
Tupakansavua esiintynyt työtilassa – Exposure to ETS in work premises	10/18	7/16
Sosiaali- ja terveydenhuolto – Social and health work	12	9
Toimistotyö – Clerical work	8	5
Kaupallinen ala – Trade and commerce	10	9
Rakennustyö – Construction	37	31
Kuljetus ja liikenne – Transport and storage	11	11

Lähde/Source: Reijula K. Sisäilmasto. Kirjassa: Työ ja Terveys Suomessa 2003. Työterveyslaitos, Helsinki 2003

34 Ravintolatyöntekijöiden altistuminen tupakansavulle työssä (n= 1 000 työntekijää) vuosina 1999 ja 2001
Restaurant workers' exposure to environmental tobacco smoke (ETS) at work (n= 1,000 employees) in 1999 and 2001

	Ei altistuu (%) Not exposed (%)		Yli 4 tuntia (%) Over 4 hours (%)	
	1999	2001	1999	2001
Kaikki – All	34	38	46	37
Naiset – Women	37	40	45	36
Miehet – Men	21	27	49	42
Ei-tupakoivat – Non-smokers	41	43	39	32
Tarjoilijat – Waiters/waitresses	15	17	73	65
Baarimestarit – Bartenders	5	0	93	90
Ruokaravintoloissa työskentelevät – Persons working in restaurants	46	49	30	25
Pubeissa/yökerhoissa työskentelevät – Persons working in pubs/nightclubs	5	5	85	77

Lähde/Source: Reijula K. Sisäilmasto. Kirjassa: Työ ja Terveys Suomessa 2003. Työterveyslaitos, Helsinki 2003.

Liite 1 – Appendix 1

Keskiväkiluku vuosina 1940–2007 Mean population, 1940–2007

Vuosi Year	Yhteensä Total	15 vuotta täyttäneitä Persons aged 15 and over	Vuosi Year	Yhteensä Total	15 vuotta täyttäneitä Persons aged 15 and over
1940	3 697 659	2 696 810	1980	4 779 535	3 808 926
1941	3 701 716	2 698 360	1981	4 799 964	3 838 961
1942	3 708 308	2 702 541	1982	4 826 933	3 872 517
1943	3 720 667	2 719 080	1983	4 855 787	3 904 596
1944	3 734 814	2 730 374	1984	4 881 803	3 930 879
1945	3 757 993	2 742 280	1985	4 902 206	3 950 687
1946	3 805 981	2 763 451	1986	4 918 154	3 966 580
1947	3 859 178	2 780 546	1987	4 932 123	3 979 845
1948	3 911 562	2 793 150	1988	4 946 481	3 990 019
1949	3 962 918	2 804 775	1989	4 964 371	4 066 204
1950	4 008 900	2 816 016	1990	4 986 431	4 023 195
1951	4 047 265	2 827 803	1991	5 013 740	4 048 839
1952	4 090 478	2 848 271	1992	5 041 992	4 075 054
1953	4 139 419	2 876 613	1993	5 066 447	4 096 944
1954	4 186 900	2 907 883	1994	5 088 333	4 116 847
1955	4 234 881	2 935 148	1995	5 107 790	4 135 783
1956	4 281 702	2 967 496	1996	5 124 573	4 154 404
1957	4 324 011	2 995 960	1997	5 139 835	4 174 876
1958	4 359 752	3 015 878	1998	5 153 498	4 197 250
1959	4 394 680	3 044 309	1999	5 165 474	4 218 401
1960	4 429 634	3 082 821	2000	5 176 209	4 236 542
1961	4 461 005	3 132 512	2001	5 188 008	4 254 048
1962	4 491 443	3 185 887	2002	5 200 598	4 271 300
1963	4 523 309	3 228 996	2003 ¹⁾	5 206 949	4 283 958
1964	4 548 543	3 265 129	2004 ¹⁾	5 216 293	4 301 538
1965	4 563 732	3 313 398	2005 ¹⁾	5 225 185	4 319 923
1966	4 580 869	3 360 274	2006 ¹⁾	5 233 675	4 338 819
1967	4 605 744	3 400 877	2007 ¹⁾	5 241 826	4 357 767
1968	4 626 469	3 438 657			
1969	4 623 785	3 459 583			
1970	4 606 307	3 472 294			
1971	4 612 124	3 504 844			
1972	4 639 657	3 553 764			
1973	4 666 081	3 599 067			
1974	4 690 574	3 639 636			
1975	4 711 439	3 674 355			
1976	4 725 664	3 701 863			
1977	4 738 902	3 727 757			
1978	4 752 528	3 755 018			
1979	4 764 690	3 781 790			

Lähde: Väestötilastot, aikasarjat, Väestöennuste kunnittain 2001–2030.
Source: Population statistics, time series, Population projection by municipalities 2001–2030.

1) Ennuste – Projection

Liite 2 – Appendix 2

Suomessa myytävien savukkeiden tervapitoisuudet (mg/savuke) vuosina 1995–2002 The tar content (mg/cigarette) of cigarettes on sale in Finland 1995–2002

Savukemerkki – Cigarette brand	Vuosi – Year							
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Armiro Mild	7	8	8	7	8	8	8	9
Armiro Regular	11	11	11	10	11	11	11	12
Barclay	4	5	4	4	4	4	4	4
Barclay Menthol	4	4	3	4	3	3	3	3
Barclay No 1	1	1	1	1	1	1	–	–
Barclay No 1 Menthol	1	1	2	–	1	1	1	1
Barclay Smooth & Light	–	–	–	–	–	4	4	4
Belmont Extra Mild	7	7	7	6	7	7	7	7
Belmont Filter	7	8	8	7	8	8	7	8
Belmont 2002	5	5	5	4	5	5	5	5
Belmont 2002 Menthol	5	5	5	4	5	5	5	5
Belmont Menthol	7	7	7	6	7	7	–	–
Belmont Ultra	1	1	1	1	1	1	1	1
Blend Filter (Original)	8	9	9	9	8	9	9	9
Blend Light	–	–	–	6	6	6	7	7
Boston	10	11	11	11	11	12	–	–
Camel (Box)	13	13	13	13	12	12	12	–
Camel KS 25	–	–	–	–	11	13	11	–
Camel Lights	7	8	9	8	8	8	8	–
Camel Medium	–	–	10	10	10	10	–	–
Camel (Soft)	–	–	14	12	12	12	12	–
Chesterfield Full Flavor	–	–	–	–	–	–	–	12
Chesterfield KS	–	–	–	–	–	12	12	–
Chesterfield Lights	–	–	–	–	–	6	7	6
Chesterfield Lights Menthol	–	–	–	–	–	6	6	6
Colt (Box Soft)	11	12	12	10	10	10	12	12
Colt Box 25	–	–	–	–	–	10	11	12
Downtown Fresh Menthol	–	–	–	–	–	–	–	3
Downtown Horizon Blue	–	–	–	–	–	–	–	7
Downtown Lights	6	6	6	6	6	7	7	7
Downtown Mild	–	–	–	–	8	8	–	–
Downtown Silver Sky	–	–	–	–	–	–	–	3
Downtown Ultra Lights	3	2	2	3	3	3	3	4
Downtown Ultra Menthol	2	2	3	3	3	3	3	–
Form Special	9	9	9	9	8	7	8	8
Gauloises Blondes FF	–	–	–	–	–	13	12	13
Kent	8	8	8	8	9	10	9	9
Kevytsavuke 3	3	3	3	3	3	3	4	3
Kevytsavuke 5	4	4	4	4	5	5	6	6
L&M Full Flavor	13	12	13	11	12	12	12	12
L&M Lights	6	6	6	5	6	5	6	6
L&M Lights Menthol	6	6	6	5	6	5	6	6
L&M Menthol	–	12	13	11	12	12	12	12
L&M Mild	9	8	8	8	8	8	8	9
L&M Ultra Lights	3	3	3	2	3	–	–	–
L&M Super Lights	–	–	–	–	3	3	3	3
Lucky Strike Filter	12	14	13	13	12	12	12	12
Lucky Strike Lights	–	–	–	–	–	–	6	6
Lucky Strike Menthol Lights	–	–	–	–	–	–	7	6

Savukemerkki – Cigarette brand	Vuosi – Year							
	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Marlboro	13	13	13	11	12	12	12	12
Marlboro Lights	8	7	7	7	7	8	7	8
Marlboro Lights Menthol	8	7	7	7	7	8	8	8
Marlboro Lights 100'S	9	9	8	8	12	9	9	9
Marlboro Ultra Lights	–	–	–	–	3	3	3	3
Marlboro Medium	9	9	9	8	9	9	9	9
Marlboro Menthol	13	13	13	12	12	12	12	12
Marlboro 100'S	13	13	12	11	8	12	12	9
Montana Filter (Full Flavor)	–	11	11	10	11	10	–	–
Montana Lights	–	6	6	6	6	7	–	–
Montana Lights Menthol	–	6	6	7	6	6	–	–
Multifilter	11	12	12	11	11	11	11	12
North State Filter	13	13	13	12	13	13	12	11
North State Full Flavor	10	12	11	11	11	11	11	11
North State Plain	13	13	14	12	14	12	12	11
Pall Mall Filter	11	11	12	11	12	12	12	12
Pall Mall Lights	9	8	8	7	8	8	7	7
Pall Mall Lights Menthol	7	7	7	7	7	7	7	7
Pall Mall Medium	9	9	9	9	8	9	9	9
Pall Mall Menthol	11	11	11	10	11	12	11	11
Pall Mall Special One	1	2	2	2	2	2	2	1
Pall Mall Ultra Lights	3	4	4	4	4	4	4	4
Pall Mall Ultra Menthol	3	3	3	3	3	4	3	4
Partner	11	11	11	12	11	12	–	–
Prince	–	–	–	11	11	11	12	12
Prince Lights	–	–	–	9	9	10	10	9
Prince Lights Menthol	–	–	–	–	–	–	7	7
Savuke 3	–	–	–	–	–	–	–	3
Smart FF 10	–	–	–	–	10	10	11	12
Smart FF 18	–	–	–	–	–	–	–	12
Smart FF 30	–	–	–	–	–	–	–	12
Smart FF	11	–	–	–	10	11	12	–
Smart Lights	–	–	–	–	6	6	6	7
Smart Lights 10	–	–	–	–	7	6	6	7
Smart Lights 18	–	–	–	–	–	–	–	6
Smart Lights 30	–	–	–	–	–	–	–	6
Smart Lights Menthol	–	–	–	–	4	5	5	–
Smart Lights Menthol 10	–	–	–	–	5	6	6	5
Smart Lights Menthol 18	–	–	–	–	–	–	–	5
Smart Lights Menthol 30	–	–	–	–	–	–	–	5
Smart X 10	–	–	–	–	–	–	–	5
Ultra Kevyt 1	1	1	1	1	1	1	1	1
Viceroy FF 18	–	–	–	–	–	–	–	12
Viceroy Lights 18	–	–	–	–	–	–	–	7
Viceroy Lights Menthol 18	–	–	–	–	–	–	–	8
West	–	–	–	–	–	–	12	–
West Formula Lights	–	–	–	–	–	–	7	–
West Ice	–	–	–	–	–	–	7	–
West Lights	–	–	–	–	–	–	7	–
West Ultra	–	–	–	–	–	–	4	–

Lähde: Sosiaali ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus – Source: National Product Control Agency for Welfare and Health

Tilastokeskus, myyntipalvelut
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Statistikcentralen, försäljningstjänster
PB 4C
00022 STATISTIKCENTRALEN
tfn (09) 1734 2011
fax (09) 1734 2500
myynti@stat.fi
www.stat.fi

Statistics Finland, Sales Services
P.O.Box 4C
FIN-00022 STATISTICS FINLAND
Tel. +358 9 1734 2011
Fax +358 9 1734 2500
myynti@stat.fi
www.stat.fi

ISSN 0784-8412
= Terveys
ISSN 0784-8730
ISBN 952-467-190-5
Tuotenumero 9666
AH

9 789524 671903